

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 200 lir

Leto XXXIV. Št. 195 (10.107)

TRST, sobota, 19. avgusta 1978

SPOROČILO O POGOVORIH MED HUA KUO-FENGOM IN CEASESCOM

Kitajska in Romunija se zavzemata za enakopravnost in neodvisnost držav

Voditelji obeh držav pripisujejo veliko važnost bilateralnim odnosom - Pojutrišnjem podpisu protokolov

BUKAREŠTA — Romunski predsednik Nicolae Ceausescu in predsednik KP Kitajske ter ministri za zunanje zadeve sta se včeraj zjutraj sestala v navzočnosti obeh delegacij. Včeraj zvečer je bilo izdano skupno sporočilo o rezultatih pogovorov.

V sporočilu je med drugim rečeno, da sta LR Kitajska in Romunija zelo zainteresirani, da se v svet ustvari oziroma miru in da pri tem posebno važnost boju za enakopravnost narodov, za enakopravnost vseh držav, neodvisnost, njihovo velikost ter od gospodarstva in vojaškega potenciala. Njihov boj teži tudi to, da se izključi iz odnosov med narodi uporaba sile oziroma grožnja, da se jo uporabi.

Za morda eden izmed najbolj pomembnih stavkov sporočila po zbiranju uradnih pogovorov med kitajskimi in romunskimi državljani, ki so bili v Trstu, da sta obe strani se enkrat potrdili odločitev romunskega in kitajskega naroda da se skupaj z drugimi narodi sveta nenehno borita za likvidacijo imperialistične, kolonialistične in neokolonialistične politike ter vsake oblike vladanja in diktature, rasistične politike in apartheida, za odpravo nerazvitosti ter za izgradnjo novega mednarodnega gospodarskega reda.

Prevladuje mnenje, da je včerajšnje skupno sporočilo usmerjeno bolj na poudarjanje bilateralnega aspekta obiska ter romunsko - kitajski odnos na vseh področjih. To se je najprej zgodilo verjetno na romunsko željo, da bi se obe strani izognili na vsak način političnim spekulacijam in morebitnim polemikam.

V sporočilu pa manjka vsaka omenja posebnih problemov v mednarodnem položaju, čeprav sta imeli gostitelj in gost v svojih nagovorih v sredo zvečer omenila, prav tako sporočilo ne omenja vprašanj, ki danes živo zanimajo mednarodno komunistično gibanje, prav tako je zanimivo dejstvo, da dokument ne omenja niti z besedi vprašanja konvencionalne, ali nuklearne razorožitve, na čemer pa je vedno poudarjala v sporočilih, katerih je bila udeležena Romunija.

V posebnem odstavku so poudarjene osnovne točke romunske "avtonomne linije". Velik poudarek sporočila pa je na bratskem prijateljstvu in aktivni solidarnosti med romunsko KP in kitajsko partijo. V sporočilu je poudarjena odločnost obeh partij, da razširita in ohranijo medsebojne prijateljske odnose, ob medsebojnem spoštovanju ter uveljavljanju načel neodvisnosti in suverenosti, enakopravnosti in nevmesljanja v notranje zadeve drugih. Sporočilo dodaja še, da sta medsebojna pomoč in mednarodna solidarnost temelj teh odnosov.

Dokument poudarja veliko pozornost razvoju trgovinske in tehnološke sodelovanja in tehnološke sodelovanja na obeh področjih se zavezujejo.

Minister za prevoze Colombo je se enkrat pozval FISAFS in njene članke o odgovornosti ter k temu, da se enkrat prouči odločitve o stavki.

V svoji izjavi je predsednik poljske komisije za prevoze Lucio Libertini dejal, da postavlja stavka avtonomnih železničarjev vrsto resnih vprašanj, saj ponovno sovpadajo z obdobjem, v katerem se večina delavcev vrača z dopusta ter je železniška mreža prenatrpana. Stavka tudi majhnega števila železničarjev zato lahko povzroči hude težave koristnikom. Libertini je zato pozval železničarje in njihove sindikalne organizacije, naj v prihodnjih dneh zagotovijo nemoten prevoz delavcev in njihovih družin ter naj zato prekličejo sleherni stavko.

Vodstvo železnice je medtem že pripravilo zaščitni načrt, da bi premostilo težave, ki jih bo nujno povzročila stavka avtonomnih železničarjev. Prevladuje sicer mnenje, da stavka FISAFS ne bo povzročila večjih zastojev v železniškem prometu, prav zato kar bo trajala neprekinjeno 24 ur. V krogih ministrstva za prevoze trdijo, da je članov avtonomnih sindikatov malo in da njihova stavka ne bi smela vplivati na potek železniškega prometa. Do težav bi lahko prišlo v naslednjih dneh, če se bo stavkovno gibanje nadaljevalo, tako da bi odložil odhod vlakov za pol ure. V tem primeru bi na vsakem ožemelskem področju nastal tak zastoj, da bi vplival na celotno omrežje.

Nemški liberalci za amnestijo za nacistične zločine

BONN — Predsednik liberalne parlamentarne skupine v parlamentu Wolfgang Miessner se je izrekel proti podaljšani roki, po katerem bodo nacistični zločinci zastarali, to

je bil eden izmed glavnih ciljev, ki ga je vladna stranka CDU in FDP želeli dosegati. Miessner je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

Minister za pravno stvarstvo, Hans-Joachim Lauth, je dejal, da bi bilo neprimerno, da bi se zločinci izognili odgovornosti za svoje zločine.

VČERAJ V RIMSKI BAZILIKI SV. MARIE MAŠA ZADUŠNICA

Pertini se je poklonil spominu papeža Pavla VI.

Prisotni so bili tudi Andreotti, člani vlade in diplomatskega zbora - Nasprotujoča si mnenja o izvolitvi novega papeža

RIM — V Rimu je bila včeraj zjutraj maša zadušnica za pokojnega papeža Pavla VI., ki so ji prisostvovali predsednik republike Pertini, predstavniki italijanske vlade in državne ter pripadniki diplomatskega zbora v Italiji. Mašo je daroval apostolski nuncij v Italiji msgr. Carbone, prisotna pa sta bila še kardinala Poletti, rimski vikar in Poma, predsednik italijanske škofске konference.

Italijanska vlada sta uradno zastopala predsednik Andreotti in pa zunanji minister Forlani, navzoči pa so bili še ministri Anselmi, Bonifacio, Bisaglia, Vittorio Colombo, Giullotti, Malfatti, Pandolfi, Pastorino in Rognoni. Rimsko obično je zastopal župan Argan.

V svoji pridigi je msgr. Carbone omenil tudi sestanek, do katerega je prišlo 3. avgusta r. d. predsednik Italije Pertini, ki je bil v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

Petindevetdeset kardinalov se je udeležilo pogreba kitajskega prelata Paula Yu Pina, ki je umrl pred dnevi v Rimu, potem ko mu je na pogrebu Pavla VI. postalo slabo. V sredo ga je namreč, potem ko je bil že okrevel zadel kap v samostanu, v katerem je stanoval.

Včeraj so preskusili peč, v kateri bodo sežigali glasovnice. Točno ob 9.10 so turisti, ki so bili ta

krat na Trgu sv. Petra, opazili nad strebo Sistinske kapele oblak dima, ki je bil najprej sivkaste barve, nakar je postal snežno bel. (if)

PRITISK NA DOLAR NEKOLIKO POPUSTIL

ZDA še vedno brez konkretnega načrta v obrambo svoje valute

Ameriški zakladni minister Blumenthal napovedal vrsto ukrepov, da bi ublažil nezadovoljstvo po bledem Carterjevem posegu

WASHINGTON — Sunkovit padec ameriškega dolarja kot posledica bledih izjav predsednika Carterja, se je včeraj zvečer nekoliko zaustavil. Toliko pričakovana tiskovna konferenca, na kateri bi moral Carter predstaviti konkreten načrt za obrambo dolarja, ki je zadnje čase pod izredno močnim spekulativnim pritiskom tudi zaradi vesti o porazih naftne, je pokazala, da je dolga načrta za sedaj ne bo in da se ameriške oblasti tega vprašanja nameravajo lotiti dolgoročno. To pa tudi zato, ker je dolar v zadnjih nekaj tednih neugodno vplival na tečaj najpomembnejše svetovne valute. Zaradi tega je zakladni minister Blumenthal takoj po tiskovni konferenci izdal komuniké, v katerem je poudaril, da promucirajo razne predloge in napovedal vrsto posegov, čim bodo sprejeti primerni ukrepi na področju gospodarske politike.

Po mnenju opazovalcev naj bi Blumenthalove izjave izključevale možnost, da ameriška vlada seže po tiskih sredstvih, ki so se že izkazala za neprimerna pri prejšnjem letu. Tedaj so namreč skušali zaustaviti padec svoje valute s prodajo nemških mark in so zvišali ta kot obrestno kot eskomptno mero. Manever je eskomptno mero pa se je pričel tudi zdaj. Federal reserve board je že napovedala, da jo dvignila s sedanjih 7,25 na 7,75 odst. Vendar, kot poudarjajo v ameriških krogih, bodo ti ukrepi le malo zalegli. Vlada mora omeniti izdatke zveznega proračuna, banke pa morajo obvezno zvišati svoje rezerve. To narekuje predvsem dejstvo, da so tuje investicije v državi v zadnjem času zabeležile znaten padec.

Na vsak način, vse bolj se vsiljuje prepričanje, da sedanje krize ne bodo rešili brez deflacijskih posegov. Glavni vzrok naj bi namreč predstavljala inflacija, posledica prevlekle količine denarja, ki je v obtoku. To dokazujejo tudi nekateri podatki, ki so bili prav včeraj objavljeni in po katerih se je bruto narodni dohodek v drugem trimesečju letos povečal za 8 odst., kar naj bi letno predstavljalo bajno vsoto več kot 2 tisoč milijard dolarjev. Z druge strani pa se je isto obdobje tudi inflacija narasla za več kot 10 odst.

V takem položaju je bil poseg Blumenthalove več kot umesten in je v vsiljivi nekaj zaupanja, tako da je včeraj zvečer dolar začel rahlo pridobivati na svoji vrednosti. Vendar opazovalci poudarjajo, da je bila količina transakcij izredno omejena, kar naj bi izrazilo previdnost in neupanje operativcev, ki niso hoteli preveč tvegati. Polajal italijanske live, ki močno odraža nihanje ameriške valute, pa se je včeraj oslabil, prav tako pa je padla tudi cena zlata. (db)

Ginzburgu potrjena prva razsodba

MOSKVA — Vrhovno sodišče ruske sovjetske socialistične republike je zavrnilo pritožbo pisatelja Aleksandra Ginzburga, ki je bil obsojen 13. julija od prvostopenjskega sodišča na petletno zaporniško kazensko dobo. Ne ve se še, kdaj se bo vrnil v Čile.

Dobro obveščeni opazovalci pa menijo, da je veleposlanikovo potovanje v Washington povezano z afero Letelier. Kot je znano, je Salvador Letelier opravljal v Argentini predlaski minister. Predlaski minister je bil umorjen v Washingtonu. Ameriški zvezni sodni jurij je za umor obtožil štiri visoke čilске policijske funkcionarje in sedaj pričakuje, da bo ameriška vlada zahtevala njihovo izročitve.

Ginzburgova žena je včeraj prejela dovoljenje, da obišče moža, ki je v zaporu v Kalugi. Arina Ginzburg je izjavila, da ni naključno, da je prejela dovoljenje isti dan ko sodišče potrdilo prvotno razsodbo.

Komunisti na Islandiji ne upajo na izstop iz NATO

REYKJAVIK — Komunistični voditelj Luðvík Jósefsson, ki mu je bila prejšnje dni poverjena naloga, da sestavi novo vlado na Islandiji, je včeraj izjavil, da njegova stranka nima nobenega realnega upanja, da doseže zaprtje ameriške vojske baze v Reykjaviku in izstop države iz NATO. Socialdemokratska in napredna stranka, ki naj bi bili

razsodbi koelskega sodišča so na primer javno izjavili, da bi srh državke emigracije lahko eksplodiral in da bi njihove represalije zasenčile krvoločne zločine tolpe Baader Meinhof, če bi Z. N. zadostila zahtevam Beograda.

Vprašati se je torej, ali ni predvčerajšnji vdor v zahodnomorski konzulat v Chicagu neke vrste predhodni opomin, ki ga je Bilandžić izkoristil, da je odigral pomirjevalno vlogo in si s tem pridobil nekaj več naklonjenosti v Bonnu. Je mar pred prispeva v ZDA zagovornika ustaškega kolovodje, da bi opomirila tamkajšnjo hrvaško emigracijo, ki je bila besna zaradi razsodbe koelskega sodišča?

Domnevo potrjuje tudi dejstvo, da sta terorista "emirala" konzulat z lažnim razstrelivom in da sploh nista nabila brzostrelk, dasi sta imela polne žepce nabojev. «To dejstvo — pa je vsekakor poudaril sodnik, ki je vodil preliminarne razprave — ne zmanjšuje njune krivde».

Sodnik je nadalje določil znatno kavgijo (milijon dolarjev za vsakega), kot jamstvo za začasno izpušitev teroristov na prostost. «Obstaja namreč nevarnost — je poudaril, da bi v nasprotnem primeru pobegnili». (vt)

PREISKAVA O UGRABITVI IN UBOJU ALDA MORA

Sodniki skušajo osvetliti vlogo terorista Kleina

Kaže, da so preiskovalci odločno ubrali tako imenovano mednarodno sled - V kratkem proces zoper zaprte domnevne teroriste?

RIM — Vse kaže, da so sodniki, ki raziskujejo ozadje ugrabitve in uboja predsednika kršćanske demokracije Alda Mora, odločno ubrali "mednarodno sled" in jemalejo resno v pretes domnevo o povezavi rednih brigad s tujnimi terorističnimi skupinami, zlasti pa z zahodnomorsko Baader - Meinhof. To pomeni, da naj bi, sodeč po govoricah iz rimskih sodnih krogov, dokazovalo več indicij, poleg seveda vrste podobnosti v dinamiki napadov na Alda Mora in na umorjenega predsednika zahodnomorske industrijske zveze Hansa Martina Schleyerja.

Med drugim so ugotovili na osnovi dosedanjih izsledkov balističnih izvedencev, da je orožje, ki so se ga teroristi poslužili za atentata bilo ukraden pred približno enim letom v Švici, na kar naj bi ga skrivaj vtihtopili v Italijo. V sklop naj bi sodile tudi ročne granate, ki so jih — kot se je zvedelo včeraj — našli pred štirimi meseci v skrivališču v UL Gradoli, kjer naj bi rdeči brigadisti imeli za časa ugrabitve predsednika KD svoj glavni operativni štab. Granate nč bi bile

med drugim na las podobne tistim, ki so jih preiskovalci našli v skrivališču v Robbiano di Mediglia, kjer je terorist Roberto Ognibene ubil karabinjerskega podčastnika Feliceja Maritana.

Gradivo, ki so ga policija in karabinjerji zbrali v UL Gradoli, obenem dokazuje, kako so rdeči brigadisti zelo skrbno pripravili zasodo v UL Fanu, na katero naj bi se začeli pripravljati že pred dveh letoma. Skrivnostni "gospod Borghi" (za tem psevdonimom naj bi se skrival dejanjski vodja rimskega voda rdečih brigad Mario Moretti), je namreč najmlajši stanovarje 1. januarja 1976, leta. Le nekaj mesecev pozneje je bilo najeto stanovanje v Torvajancini, kjer so teroristi prav tako imeli svoje skrivališče in ki ga je policija našla že pred časom. V tem skrivališču so med drugim gradivo našli tudi siveženi ključev z napisom "Praga", kar je vzbudilo sum, da ima rdeči brigadisti morebitne vezi ali oporišča tudi na Češkoslovaškem.

Vrmino se k mednarodni sledi. Sodišča Imposimato in Priore, ki sta pred nekaj dnevi bila na službenem potovanju v Wiesbadnu in ki nameravata zaprositi jugoslovanske kolege za pojasnila v zvezi z aretacijo štirih zahodnomorskih teroristov (med temi je najbolj znana Brigitte Mounet, o kateri se je govorilo, da je sodelovala pri zasedi v UL Fanu), skušata tudi osvetliti vlogo, ki naj bi jo imel Hans Joachim Klein pri navezavi stikov med RAF in RB. Tudi če za trenutek prezremo nedavni intervju domnevnega terorista, ki naj bi med drugim sodeloval pri napadu na sedež OPEC na Dunaju z urednikom revije "Der Spiegel" (med drugim je povedal, da so pripravljali napad na papeža) in na pisanje francoskega lista "L'Aurore", da se skriva v Izraelu, je domneva o povezavi osnovana zlasti na dogodku, ki mu doslej preiskovalci niso posvečali velike pozornosti.

Klein je pred približno enim letom poslal iz Milana pismo in posliko rimskemu dopisniku "Spiegla" ter mu napovedal, da se je sprl z bivšimi papeži in da se zato umika z ozemlja terorizma. Kot dokaz izjavi je priložil v posliko samolres kalibra 9. Častnikar je o zadevi nedumoda obvestil sodstvo, ki pa je lahko ugovarilo, da se samokrepa niso poslužili za izvedbo zločinov v Italiji, zaradi česar je izročil o-rožje razvalitve zahodnomorskega protiterorističnega centra v Wiesbadnu, zbrano gradivo pa milanski sodnikom, ki so bili teritorialno pristojni za nadaljnjo preiskavo.

Kaže, da bosta sedaj Imposimato in Priore znova zahtevala od milanskih kolegov gradivo, da bi skušala osvetliti vlogo Kleina pri rovarjenju rdečih brigad. Dejstvo, da je poslal pismo in samokres iz Milana pa naj bi podkrepilo domnevo, da je Klein po napadu na sedež OPEC na Dunaju pribežal v Italijo, točneje v Milan, kjer naj bi našel zatočišče.

Končno gre v zvezi s preiskavo o umoru predsednika KD in njegove sprejemne omeniti še možnost, da bi lahko v kratkem sodili doslej aretiranim domnevnim teroristom, ki pa naj bi vsekakor v aferi imeli le bolj postranski vlogi. Gre, kot znano, za tiskarja Enrica Triaco, pri katerem so našli matrice letakov rdečih brigad, za Teodora Spadaccinija, Giovannija Luginija, Antonia Marinija in Gabriella Sebregho. Vse naj bi obtožili politične konspiracije in članstva v prevratniški topli. Za dokončno odločitev pa bo treba vsekakor počakati na povrat. vodje preiskovalnega urada pri rimskem sodišču dr. Gallucci, ki v teh dneh zaključuje dopust. (vt)

Na prostosti domnevni brigadist Miagostovich

MILAN — Milansko kazensko sodišče je včeraj po podluzni ur po-svede sklenilo izpušiti na prostost domnevnega rdečega brigadista Giovannija Battista Miagostovicha, ki je bil preventivno zaprt pred nekaj dnevi. Obenem je sodni zbor tudi zavrnil zahtevo milanske Digos, naj bi skrajpše poslali na prisilno bivališče. Sodni zbor je bil namreč mnenja, da organi javne varnosti niso v zadostni meri utemeljili svoje zahteve in da ni nevarnosti, da bi se domnevni terorist znova vključil v ilegalno ter se pridružil nekdanjim pajdajem.

Miagostovicha je policija aretirala 20. oktobra 1975 po oboroženem sovpadu z dvema milanskima mestnima redarjema. V njegovem avtu so preiskovalci našli zabujen siveženi gradivo, ki je vzbujalo sum o njegovi povezavi z RB. Med procesom je obtoževan, ki je doma iz Benetk, zanikal vezi z brigadisti in dejal, da je "komunistični aktivist". Sodniki so ga obsojili na 6 let in šest mesecev zapor zaradi članstva v oboroženi topli in obenem odredili začasno izpušitev na prostost, ker je potekel rok preventivnega pripora.

Španski senat razpravlja o ustavi

MADRID — V španskem senatu se je včeraj začela razprava o novem besedilu ustave. Novo ustavo je že odobrila poslanska zbornica in razprava takrat ni bila kade-kaz razburljiva. Upajo, da bodo tudi v senatu posamezne stranke odstopale od nekaterih svojih pomislekov, tako da bo Španija končno imela ne pristransko ustavo. Ko bo senat odobril dokončno besedilo bo treba s tem v zvezi razpisati ljudsko glasovanje.

ATENE — Nekateri atenski dnevniki trdijo v svojih včerajšnjih številka, da ima Sovjetska zveza plavalce pomorsko oporoče v bližini grških ozemskih voda.

Hua Kuo-feng

Nicolae Ceausescu

PODROČJE SAHELA IN AFRIŠKEGA «ROGA» V ZAČARANEM KROGU SUŠE IN ZAOSTALOSTI

Ponovno grozi lakota sedmim milijonom ljudi

Sahelsko področje je ponovno za-
jela katastrofalna suša in če ne
bo izdatnejše ter takojšnje pomo-
či, bo sedem do osem milijonov lju-
di trpelo hudo lakoto in ni izklju-
čeno, da bodo spet šli na deset-
tisoče ali celo stotine tisoč mrtvih
od lakote. Sahel je širše zemljepisno
področje južno od Sahare. Sahel za-
jema del dežel kot so Senegal, Ni-
ger, Gornja Volta, Mavritanija, Ma-
li, Čad in Zeleni rt. Suša pa je za-
jela tudi sosednje dežele Gane-
so, Gvinejo in severni del Nigerije.
Hudo je suša prizadela tudi širša
področja v vzhodni Afriki in že-
je in lakota okoli šest milijonov
ljudi. Suša, češar ni uničila suša.

Dežele Sahela so leta 1973 orga-
nizirale meddržavni komite za boj
proti suši. Ta organizem je nastal
po hudih posledicah, ki so jih utru-
peli na tem področju v letu 1972
in 1973, ko je umrlo od lakote nad
sto tisoč ljudi in je poginilo od že-
je in lakote okoli šest milijonov
ljudi v govedih in drobnici.

Glavni namen organizacije je bil
in je, da zagotovi dovolj hrane
prebivalstvu do konca tega stolet-
ja. To se pravi, da je komite iz-
delal srednjeročne in dolgoročne na-
črte, kako si pomagati za lastnimi
močmi in tujo pomočjo, da bi ne-
bili brezbrižni v primerih suše in dru-
gih katastrof, čakati na pomoč od
zunaj.

Predsednik tega odbora je pred-
sednik Gambije Daunda Džavara, ki
je pred nedavnim bil na krajšem
obisku v Parizu, kjer se je dogo-
varjal s francoskim in drugimi
predstavniki oblasti o programu za
razvoj Sahela do leta 1982.

Njegovi načrti, oziroma načrti že
omejenega odbora so zelo obsežni
in predvidevajo stroške v višini
trem milijard dolarjev. Ta odbor je
na posebnem sejo dne 19. avgusta
sestavil tudi tako imenovani «sahel-
ski klub», v katerem je bilo peto-
deset članov in predstavnikov že ome-
jenih držav, vključenih tudi več
predstavnikov drugih neposredno
nepripravljenih držav, in sicer držav
evropskega združenja in tudi nekaj pe-
trolejskih dežel. Ta saheljski klub
je ob sodelovanju že omenjenega
komiteja izdelal načrt, ki so mu
dali naslov «Prva generacija» in ki
predvideva nič manj kot petsto po-
sredstev na različnih ravneh.
Ta program predvideva vrsto
melioracijskih del, nadalje predvi-
da pogodovanje širših področij
proti protidržavi Sahari, predvide-
va nadalje gradnjo velikih jezov,
ki naj bi omogočili nabiranje pada-
vinskih voda za namakanje itd.

Suša, ki je lani zajela to pod-
ročje, je povzročila ponoven po-
debel količine pridelkov, tako da so
lani izračunali, da primanjkuje tem
deželah 700 tisoč ton prehranskega
blaga, predvsem žita. Letos, za-
radi suše, ki je še hujša, pridelava
to področje, se bo to tako ve-
lika številka povečala, morda celo
podvojila. Nedavno je gambijski
predsednik sicer sporočil tolajš-
vo vest, da so temu področju za-
gotovili do 550 tisoč ton žitaric.
Kar je zbudilo veliko upanja. Po
njegovih izjavah je 400 tisoč ton
žita že prislopo v afriška pristani-
šča, torej že v pridelate dežele.
Toda hkrati ugotavljajo, da bodo
še najbolj prizadeta področja imela
od tega kaj malo koristi, kajti
res je, da je žito prislopo v afri-
ška pristanišča, toda ta so zelo sla-
bo povezana z zaledjem, posebno
s tistimi predeli, kjer so posledice
suše najhujše.

Najhujše prizadete in najbolj o-
grožene dežele so letos Zeleni rt,
Gambija in Gornja Volta. Sicer je
nekaterim državam že uspelo na-
doknaditi pomanjkanje hrane z
lastnimi sredstvi, torej z nakupom
prehranskega blaga v tujini z last-
nim denarjem. Glede tega so ne-
koliko na boljšem v Mavritaniji
ter v Senegalu. Kljub temu Mavri-
tanija ostaja tista dežela na sve-
tu, kjer je smrtnost otrok najviš-
ja. Druge dežele, ki so odvisne iz-
ključno od tuje pomoči, pa niso
dobile niti tretjine tega, za kar
so prošle. Te dežele so Mali, Ni-
ger in Čad.

Na drugem koncu Afrike, na ta-
ko imenovanem «rogu» pa so se,
kot smo že rekli, suši pridružile
kobilice in ker sta Somalijska in E-
ritrejska pa se predeli Eritreje že
dolgo v vojni, grozi prebivalstvu
huda lakota, ki bo zajela najmanj
milijon ljudi.

Sahelske dežele predvidevajo v
že omenjenem načrtu gradnjo skup-
nih regionalnih objektov v okviru
velikih rečnih regulacij. Mali, Se-
negal in Mavritanija so se dogo-
vorile, da bodo s skupnimi močmi
gradile dva velika jezova na reki Ni-
ger pa bodo zgradili kar tri jezo-
ve in sicer dva v državi Mali, ene-
ga pa v Nigeru. Ti načrti so sicer
zelo lepi, toda težko izvedljivi, ko
pa te države ne razpolagajo z za-
dostnimi lastnimi finančnimi sred-
stvi, pomoč od zunaj pa navadno
kaplja in v saheljski peščini se te
kapljice kar izsušijo.

Načrti, o katerih je govor, pa
predvidevajo tudi širšo namakalno
omrežje, za katero pa bi mogli re-
či isto, kar smo rekli za že ome-
njene jezove. Prav nič manj niso
nujni veliki melioracijski podvigi,
ki jih ti načrti predvidevajo, saj
strokovnjaki računajo, da bo mož-
no prodiranje Sahare zaustaviti le
z velikanskimi pogozovalnimi de-
li. Veliko bolj konkretna pa se zdijo
neka na videz utopična dela. Na
vsem področju, kaže, je več pod-
zemeljskih vodnih bazenov ali je-
zer. To podzemeljsko vodo pa bi
bilo treba črpati na površje in jo
uporabljati za namakanje. Kaže, da

Šiling gre vzporedno z nemško marko

Nekateri valutni operaterji se
sprašujejo, ali ni sedanje razmer-
je šiling - lira morda preveč u-
godno za šiling. Znano je, da je
porast nemške marke natančno
sledil tudi avstrijski šiling. Mno-
gi pa trdijo, da se avstrijsko go-
sposodarstvo ne more kosati z nem-
skim, ker je v Avstriji inflacija
večja. Pa tudi z avstrijsko zuna-
njetrovinsko bilanco ni vedno vse
v redu, Ali je zato avstrijska va-
luta previsoko cenjena?

Navadno nam služita pri dolo-
čanju razmerja med valutami z-
unanjetrovinska in notranja trgo-
vinska bilanca (turizem, obresti,
nakazila emigrantov in podobno).
Raznih držav, če bi ostali le pri
teh dveh dejavnikih, potem se šil-
ing ne bi mogel primerjati z mar-
ko, ker Nemci bolje gospodarijo
kot Avstrijci. Velika dejavnika pri
določanju valutne vrednosti pa sta
tudi zgodovinski in narodnostni e-
lement, ki prideta v poštev pri
šilingu. Avstrija je namreč gospo-
darsko in jezikovno zelo vezana
na ZN Nemčijo, iz katere črpa kar
60 odstotkov celotnega državnega
uvoza. Razumljivo je zato, da je
tudi šiling vezan na marko.

Zanimivo je, da ne obstaja ni-
kak mednarodni dokument, s ka-
terim bi ZN Nemčija podpirala
šiling, kot je primer evropske va-
lutne kače, v kateri so, poleg
Nemčije, tudi Nizozemska, Belgi-
ja, Danska in Norveška ki ima-
jo sicer šibkejšo valuto, a jih
podpira nemška marka. Čeprav
neuradno Nemci pa je podpirajo
avstrijsko valuto, zakaj le tako
si lahko razložimo, kako rasteja
v istem sledstvu valuti dveh dr-
žav, od katerih ima ena inflacijo
3-3,5, druga pa 8-10 odst.

ss -

«VETA» SI NI IZMISLIL SOVJETSKI ZUNANJI MINISTER MOLOTOV Prav gotovo so bili redki papeži ki so bili izvoljeni res svobodno «Veto» je v Cerkvi, pri volitvah papeža, veljal od 1521 do 1903

RIM — V teh dneh, ko ves svet
pričuje začetek konklave, torej
volitve novega papeža, se veliko
govori ne le o resnih kandidatih
na ta položaj ter o tem, ali bo
papež spet Italijan ali pa kdo dru-
gi, pač pa prihajajo na dan tudi
neke včasih nič kaj čedne podro-
bnosti iz cerkvene zgodovine. Za-
nimivo je na primer v zvezi s tem
tudi to, kako je Cerkve poznala
in sprejela pri volitvah papeža
— «veto». Kdo se ne spominja po-
gotostnih «njet», ki jih je v Zdu-
ženih narodih postavil bivši sov-
jetski zunanji minister Molotov
vsakokrat, ko je hotel blokirati
kako v glavnem ameriško pobudo,
ki jo je smatral škodljivo za
Sovjetsko zvezo in njeno politiko.
Toda ta bolezen «veta», ki pa ni
bila le sovjetska, je trajala le do-
bri desetletje, v zgodovini kato-
liške cerkve pa je trajala dolga
stoletja, saj zgodovina beleži prvi
«veto» že davnega 25. decembra
1521, ko so po smrti papeža Leo-
na X. iz družine Medici volili v
konklave novega papeža. Tedaj
sta se «tepla» za svojega papeža
francoski in španski kralji. Špa-
nski kralj je hotel, da bi na me-
sto papeža Leona X. prišel spet
nekdo iz družine Medici, toda
francoski kralj je bil proti temu,
češ da je družina Medici, posebno
pa konkretni kandidat Francosom
sovražno razpoložena. V tem kon-

kretnem primeru še ni govor o
izrazitem «vetu» pred kardinali,
pač pa naj bi bil tedanji franco-
ski kralj «sporočil» francoskim
kardinalom, naj posredujejo osta-
lim «sobratom», da če bodo iz-
volili nekoga iz družine Medici,
to se pravi, da bo odcepil fran-
coske cerkve od rimske. In tedaj
so «veliki volivci» zares kar na
hitro izvolili za papeža Holan-
dca Hadriana Florenza, ki je bil
kot Hadrian VI., poslednji papež
neitalijanskega rodu.

«Veto» pa niso izumili niti kra-
lji in cesarji ter kardinali rim-
skokatoliške cerkve, pač pa iz-
haja «veto» še iz starega rim-
skega prava in je bil njegov na-
men ščititi demokratičnost upra-
ve in zakonodaje v Rimu ter dol-
žnost tako imenovanega kolektiv-
nega vodstva v deželi. V rim-
skem javnem pravu je veljala
«intercessio», to se pravi «poseg»
nekoga sodnega funkcionarja ali
pa tudi enega izmed tribunov, ki
se je lahko uprl nekemu ukrepu,
toda vedno proti nekemu, ki je
bil v javnem življenju na isti
ravni. V že omenjenih Zdrženih
narodih pa so pojem in funkcijo
«veta» vključili celo v samo o-
snovalno listino, kajti 27. člen os-
novne listine Zdrženih narodov pri-
znava petim stalnim članom var-
nostnega sveta pravico, da z «ve-

tom» blokirajo določen sklep.
V dolgi zgodovini katoliške cerk-
ve so si pravico do «veta» pri
volitvah papeža prilastile tri dr-
žave in sicer Francija, Španija
in Avstrija. To pravico so si pri-
borile s svojimi «posebnimi za-
slugami». Avstrijski cesar je bil
hkrati tudi «apostolski» cesar,
francoski kralj je bil nadvse kr-
ščanski, španski pa nadvse ka-
toliški. Nekoč, v dolgi zgodovini
Cerkve in teh držav, so se en-
krat Avstro-Ogrska, drugič Fran-
cija, tretjič Španija izkazale v
tem, da so pomagale Cerkvi v
njihovih težavah in si s tem prid-
bile posebne privilegije.

Čeprav v začetku ni bilo nobe-
nih konkretnih dokazov in «dok-
mentov o teh evetih», se ve, da
so ti postali najprej tradicija,
nato pa «resnična in povsem pri-
znana pravica», ki se je začela
uvajati, kot smo rekli, leta
1521 in se zadnjič uveljavila le-
ta 1903, 20. januarja 1904 na je
bila dokončno ukinjena in sicer
jo je ukinil papež Pij X., ki je
celo napovedal najstrožje izobče-
nje vsem tistim «sejantim in bo-
dočim kardinalom, ki bi sprejeli
vlogu glasnikov za vmešavanje ka-
tevalskih laika v zadeve kon-
klave».

Zadnji konklave z «vetom» je
bil konklave, na katerem so iz-
volili papeža Pija X. V začetku
tega konklave se je potegoval za
papeški položaj Sicilijanec Man-
no Rampolla del Tindaro. Bil je
to zelo znan paleontološki kar-
dinal in hkrati zelo uveljavljen
državni tajnik v času papeževanja
Leona XIII. V splošnem so vsi
govorili, da bo Leona XIII. nado-
mestil na položaju prav on. To-
da Avstrija ni hotela, na papeškem
prestolu kardinala Rampolla, ker
da je bil preveč naklonjen Fran-
ciji. Francija pa je bila skupno
z Anglijo in Rusijo povezana v
trojno antanto, medtem ko je
bila Avstrija z Italijo in Nemčijo
povezana v trojno zvezo. Če-
prav nekoga konkretnega dok-
umenta ni, se zagotovo ve, da je
Avstrija odklonila tega kandidata
in po nekem neverjetnem vendar
pa dovolj resnih virih naj bi bil
celo tedanji italijanski kralj Vi-
ktor Emanuel svetoval Dunaju, naj
pritisne na konklave proti izvo-
liti filofrancoskega kardinala
Rampolla za papeža.

Kot smo že rekli, je bil to po-
slednji «veto» in novozvoljeni pa-
pež Pij X. je v januarju 1904 iz-
dal prepoved, s katero grozi z iz-
občenjem vsakemu kardinalu, ki
bi bil pripravljen na sodelovanje
z neevropskimi oblastmi pri vo-
litvah papeža.

Med prvimi in poslednjim veto-
m se je zvrstilo veliko bližnjih
tudi hujših primerov, med kate-
rimi je bil tudi primer konklave,
ki je bil izvoljen dominikanec za
papeža, ki si je nadel ime Bene-
dikta XIII. Bilo je to po smrti
papeža Innocenca XIII. Avstrijski
ambasador Maximilien Von Kau-
titz je tedaj vtrdil v konklave in
zagrozil, da bo s silo preprečil
izvolitev kandidata kardinala Pa-
oluccia za papeža. In kardinali
— veliki volivci — so zares po-
pustili in izvolili že omenjenega
dominikanca.

PRED NAPOVEDANIMI PREOSNOVAMI V POKOJNISKEM SISTEMU PROTREFORMA OBETA MNOGO VEČJO STROGOST

Ohraniti bi morali vse pozitivne in napredne temelje

Vlada je pred težko izbiro ukre-
pov, ki naj bi s preobrazbo pokoj-
nisknega sistema zajeli nenehni
porast in kopičenje velikanskih
primanjkljajev pri upravljanju po-
kojniskih skladov. Operacija ne
bo brez bolečin in pričakovati je,
da se bodo v celoti precej poslab-
šali pogoji sedanjega socialnega
varstva.

Najprej nekaj o nujnem poviš-
anju prispevkov v breme zara-
bovancev. V tem pogledu moramo
razlikovati položaj odvisnih in pri-
merjav z avtonomnimi delavci, kot
so neposredni obdelovalci, obrtni-
ki in trgovci.

V zadnjem sestavku smo že ugo-
tovali, da se je do letošnjega leta
poslovanje s pokojninskimi skladom
odvisnih delavcev zaključilo vedno
s pribitkom in da je le prekomer-
en porast invalidnih in zadnjih
dveh letih porušil dolgotrajno ra-
vnanje. Z višanjem pokojninskih
izdatkov se višajo tudi prispevki,
ki so avtomatično vezani na porast
mezd in plač. (Alkivota povišanja
znanja namreč 23 odst.). Če bi u-
temeljili vsaj omejitve precejšnje u-
delodajalcev, ki znašajo po pri-
bližnih ocenah vsaj 1.500 milijard

lir letno, bi zaenkrat na tem pod-
ročju ne potrebovali nobenih po-
sredstev državnih ukrepov.

Povsem drugače je slika pri
pokojniskem zavarovanju avtono-
mni delavcev, vedno in zlasti ob
upoštevanju prekomernega števila
invalidskih upokojencev. Že povr-
šna primerjava nam pove, da so
prispevki avtonomnih delavcev (da-
nes od 55.000 do 111.000 lir letno)
v povprečju od 5 do 10-krat manj-
ši, če jih primerjamo z davčnimi,
ki bremenijo odvisne delavce. Več
kot polovitev prispevkov v breme
avtonomnih delavcev bi bilo po
mnenju opazovalcev nujno in ne-
odložljivo. Iz nerazumljivih razlo-
gov pa ministrstvo za delo pred-
laga mnogo manjše poviške.

Posebno poglavje je pokojninsko
zavarovanje kmetrov. V južnih pre-
delih države se je invalidsko upo-
kojevanje neposrednih obdeloval-
cev sprevrglo v golo socialno po-
dpiranje in je dovedlo do absurda,
da je sedaj n.p. v Umbriji kar
767 kmetrov invalidov na 100 sta-
ročno upokojenih kmetrov. Vse ka-
že, da bodo morali kmetsko zara-
bovanje obravnnavati s posebnimi
merili. Sindikalne organizacije od

visnih delavcev so že predlagale,
da bi probleme na tem področju
rešili z dolgotrajnim načrtom in da
bi sicer vedno zapostavljenemu
kmetskemu ljudstvu v znak soli-
darnosti prislopo v pomoč druž-
ba v celoti.

Drugo vprašanje, ki bo burilo
delovni svet, je omejevanje že
večkrat omenjenega ogromnega
števila invalidskih pokojnin pri
vseh kategorijah odvisnih in avto-
nomnih delavcev. Napovedujejo, da
bodo odslje invalidske pokojnine
določali le na osnovi sanitarnega
in ne več tudi na podlagi social-
nega in gospodarskega položaja
prizadeti. Invalidne nje bi stro-
žje presojala komisija treh zdrav-
nikov na enem samem nivoju.

Prostovoljni prispevki za dosego
minimalnih peticil let prispevanja
bi za invalidske pokojnine prene-
hali veljati. Sanitarne pogoje za
upokojence bi pregledali vsake tri
leta. Uvedbi pa bi novo vrsto tra-
ne invalidnine v primeru popol-
ne dela nezmoglosti. Naprednejše
novosti bi bila ta, da bi takim tra-
nim invalidom priznali v pogledu
višine pokojninskih prejemkov ne-
samo njihov dejanski delovni staž,
pač pa tudi delovno dobo vse do
upokojitvene starosti.

Nadalje bodo preučili vrsto pre-
dlogov glede kopičenja invalidskih
in invalidskih pokojnine z rednimi
prejemki odvisnih in neodvisnih
delavcev. Mnenja se v tem pogle-
du precej razhajajo. Ministrstvo za
delo bo verjetno skušalo postaviti
precej stroge meje, da bi le tako
dosegli takojšnjo znatno razbreme-
nitev izdatkov.

Po zaporedju zadnji, vendar tre-
tno najvažnejši predmet, tiči v
zaviranju in zavezitvi avtomatič-
nega višanja pokojnin ob vsakem
novoletnem prilaganju davčate.

Ki so povezane, kot znano, bodisi
s porastom življenjskih stroškov
bodisi z napredovanjem pogodb-
nih mezd v industrijski stroki. Pri

RADIO VELE IZIJA

ITALIJANSKA TV		polu - Prenos srečanja JU GOSLAVIJA - MADŽARSKA	
Prvi kanal			
13.00	Poletni maraton	16.10	Tisot mladih glasbenikov
13.30	DNEVNIK	17.10	Čarobna žoga
18.15	Pesmi brez meja glasbena oddaja	17.25	Nogomet (prenos): NAPREDAK - C. ZVEZDA
19.05	Izrebanje loterije	17.20	OBZORNIK
19.10	Nabozna oddaja	17.30	Filmska burleska
19.20	ROBINSON CRUSOE 3. nadalj.	19.55	Muppet show
19.45	Almanah, Vremenska slika	20.30	DNEVNIK
20.00	DNEVNIK	21.00	BAJTARJA, TV nadalj.
20.40	TISOČ IN ENA LUČ - Igra in glasba	21.50	«Globoko spanje», film Film je režiral Howard Hawks. V glavnih vlogah so stojajo Humphrey Bogart, Laura Bacall, Martha Vi- ckers in Dorothy Malone.
	Tekmovanje med Cogne (Do- lina Aoste) in Selinunte (Si- cilija). Oddajo vodijo L. De Crescenzo, Claudio Lippi in Ines Pellegrini	23.35	DNEVNIK
21.55	Oddaja o folklori druga oddaja	23.50	Pregled programa
	Ob koncu DNEVNIK, Vre- menska slika		Koper
	Kolesarske dirke (evrovizi- jski prenos)	17.25	Nogomet: NAPREDAK - C. ZVEZDA
	Drugi kanal	19.45	Vaterpolo SPRJI - MADŽARSKA
13.00	Dnevnik 2 - OB 13. URI	21.00	Otroški kotiček
13.15	Cantadori a Sanremo glasbena oddaja	21.15	DNEVNIK
18.15	SCARAMOUCHE glasbeni roman	21.35	«Milovna pogodba», TV film
19.15	Izrebanje loterije	22.30	Celebrečni film
19.20	Dnevnik - SPORTNE VESTI Vremenska slika		Zagreb
19.45	Dnevnik ODPRTI STUDIO	16.10	Tisot mladih glasbenikov
20.40	«Spazio 1999», TV film	17.15	TV kolar
21.35	Filmi Vasilija Šuškina: «Viburno rosso», film	17.25	Nogomet
	Ob koncu Dnevnik 2 - ZAD- NJE VESTI	19.20	«Sauro», poljudnoznanstve- ni film
	JUGOSLOVANSKA TV	19.45	Zgodba o Zvezdani
Ljubljana		21.00	«Kruki morjev», film
12.55	Svetovno prvenstvo v vater-	23.50	Zabava vas RAFFAELLA CARRA
			SVICA
		19.10	«George gre v šolo», TV film
		19.40	Sedem dni
		21.45	Celebrečni film

TRST A
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Po- ročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Poletna beleznica; 8.05 Prija- teljsko iz studija 2; 9.05 Z vseh koncev sveta; 9.30 Naš horoskop; 9.45 Ritmična glasba; 10.05 Kon- cert sredi jutra; 10.30 Na spore- du je opera; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po željah; 13.15 S pevskih revij; 13.35 Od melodije do melodije; 14.10 Mladi na po- čitnicah; 14.20 Kje so tiste stezi- ce; 15.35 Glasba z malih in veli- kih zaslonov; 16.30 Moje trije jazz; 17.05 Slavni orkestri; 17.25 Glas- bena panorama; 18.05 Internati- onski radij; igra; 18.45 Vera in naš čas.

RADIO 2
7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 12.30, 13.30 Poročila; 6.00 in 7.55 Oni drugi Zlata leta; 18.25 Schubert in Ra- lija; 19.25 Jazz; 20.00 O medicini ni; 20.30 Ko ljudje poje; 21.30 Ra- dijski zabavni program z Enzom Jannaccijem; 23.05 Za lahko noč.

RADIO 2
7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 12.30, 13.30 Poročila; 6.00 in 7.55 Oni drugi Zlata leta; 18.25 Schubert in Ra- lija; 19.25 Jazz; 20.00 O medicini ni; 20.30 Ko ljudje poje; 21.30 Ra- dijski zabavni program z Enzom Jannaccijem; 23.05 Za lahko noč.

KOPER
8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 19.30 Poročila; 9.32 Emme-Elle; 10.00 Z nami je...; 10.15 Glasbeni portret; 10.40 Glas- ba in navesti; 11.00 Kim, svet mladih; 10.32 Z nami je; 11.45 Fe- stivalbar; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 O narednih; 14.10 LP tema; 14.33 Ansambel F. Mihelića; 14.00 Plo- šče; 15.32 Relax v glasbi; 15.45 Orkester Borghese; 16.40 Glas v glasbi; 17.00 Pismo iz; 17.05 Jas- poslušati, ti poslušaj; 17.45 Jugo- ton; 18.00 Ob petih popoldne; 19.00 Vročih 100 kilometrov; 19.35 Zapo- jimo in zaigramo; 23.00 Plesna glasba.

RADIO 1
7.00, 8.00,

Odjuga med Zairom in Angolo

Neto na obisku v Kinshasi

V Luandi in Kinshasi so uradno sporočili, da bo angolski predsednik Agostinho Neto jutri, 19. avgusta uradno obiskal Kinshaso kot gost predsednika Mobuta. Od pokola v Kolvezu in druge vojne v Shabie je minilo štiri mesece.

Gre za spektakularno gesto brez realne politične podlage, kakršnih v medafriških odnosih ne manjka ali za resnično zblazevanje med dvema državama, ki z 2.500 kilometri skupne meje in svojimi naravnimi bogastvi predstavljata naravno in politično težko črno celino?

V primeru Angole in Zaira bi utemeljeno sklepali, da gre za politično dobro pripravljen korak z dolgoročnimi perspektivami, in ne za taktično muho enodnevnice.

Zgodovina odnosov med Zairom, ki je postal neodvisen 1961., in Angolo, ki je postal neodvisna 1975, je znana. Tudi od zunaj spodbujana napetost je pripeljala do direktne zaisrške intervencije v angolski državljanski vojni med vladačo stranko MPLA in rivalskimi osvobodilnimi gibanji FLNA in UNITA (oba je podpirala Kinshasa), ter do množične vojaške intervencije Kubačev na strani angolske vlade. Potem je prišlo do dveh svojih v Shabie, v kateri so bili angolanzi bivši »katsanski žandarji«, ki so našli podporo v Angoli. Ta eksplozivna situacija je imela za posledico, da se je konflikt med obema državama dokončno obrnil z blokavsko konfrontacijo svetovne razsežnosti.

V drugi svoji vojni v Shabie so namreč na zaisrski strani intervenirale oborožene sile Francije, Belgije, Maroka in Senegala.

Iz te voje je izšel Zaire gospodarsko in politično do temeljev pretresen. Vojaški policaji so obvladali tute čete, gospodarskega pa krediti, ki so jih zahodne države dale pod pogojem, da Kinshasa neha podpirati osvobodilni gibanji FLNA in UNITA, ki ob pomoči Kinshase, Južnoafriške republike in ameriške CIA skušata zrušiti režim v Luandi.

V tej situaciji se je izkristalizirala prva stična točka: Luanda in Kinshasa bi se želeli izogniti tretji vojni v Shabie. Angola zato, ker ima že dovolj opravka z FLNA in UNITA in bi tretji konflikt v Shabi samo še povečal njeno odvisnost od kubanske in sovjetske pomoči. Kinshasa pa zaradi notranjega položaja in zahodnega nezadovoljstva z Mobutovim režimom. S tem so dozorele razmere za razumen dialog.

Pobudo zanj je dal Neto. Junija je izjavil: razorožili bomo »katsanske žandarje« in jih preselili od meje. Angola je lahko dežela azila za Mobutove politične nasprotnike, ne bo pa odskočna deska za njihovo delovanje proti vladi v Kinshasi. Mobutu je 24. junija odgovoril na to pobudo s splošno amnestijo za vse politične nasprotnike.

Dva sporna problema sta bila vzrok in povod za nenehno napetost med državama, vsaj kar zadeva lokalni značaj konflikta: »katsanski žandarji«, zaisrška podpora FLNA ter UNITA, in benguelska železnica, ki je najkrajša pot — 12 dni — za prevoz rudnine iz Shabe (ex Katanga) do angolskega pristanišča Lobito ob Atlantski, preko katerega je bilo 70 odstotkov vse katanske rude, dokler železnice leta 1975 niso zaprli. Tih dveh problemov sta se Neto in Mobutu lotila v Brazzavilleu 15. in 16. julija. Rezultat tega vrhunskega sestanka je bil objavljen v sporazumu, ki so ga podpisali 29. julija: prvič o proglasitvi angolske neodvisnosti sta državi vzpostavili diplomatske odnose in izjavili, da želita živeti v vzdušju miru in medsebojnega zaupanja ter plodno sodelovati.

Podlaga tej deklaraciji je več konkretnih ukrepov na obeh straneh. V Angoli so razložili »katsanske žandarje« in jih umaknili od meje; obe državi sta zaprosili mednarodno pomoč pri repatriaciji zaisrških beguncev iz Angole v Zaire in angolskih beguncev iz Zaira v Angolo, s čimer je bil odstranjen detonator v odnosih med državama, ki ga pogosto ni bilo mogoče uspešno nadzorovati. Angola je odprla benguelsko železnico in s tem omogočila Zairu (pa tudi Zambiji) cenejši dostop do izvoznega pristanišča. Zaire pa se je obvezal, da ne bo podpiral FLNA in UNITA proti režimu v Luandi (to je bil tudi pogoj za zahodne kredite) in z načelnim sporazumom o repatriaciji angolskih beguncev nepovedal »demontažo« oporišč Luandi sovražnih vojaških enot na zaisrskem ozemlju.

Netov obisk v Kinshasi je torej korak naprej od brazzavilskega sporazuma. Ker je zasnovan na resničnih interesih obeh držav, bodo njegove posledice dolgoročne. V »stežnju« Afrike bo po obdobju nevarne »destabilizacije« prišlo do koeksistence dveh držav z različno družbeno, politično in gospodarsko ureditvijo, kar je nedvomno uspeh v prizadevanjih Organizacije afriških enotnosti, da ohrani celino zunaj blokovskih konfrontacij.

»Odpiranje« in zblazevanje med Luando in Kinshaso pa bo hkrati razširilo manevrski prostor Angoli, ki je med tem že normalizirala odnose s Portugalsko, začela široko zasnovan dialog z ZDA, navezala prve stike z EGS in konstruktivno posredovala v prizadevanjih za razplet namibijskega problema. Z drugimi besedami, proces, ki ga odpira Neto z obiskom v Kinshasi, bo omilil angolsko odvisnost od »priateljskih« neafriških držav, to pa je težnja tako angolske vlade kot celinski okvir prizadevanj Organizacije afriških držav.

MIRAN SUSTAR

Najmlajša družbena skupnost v Evropi

Najprej Tantalove muke, šele potem trdna streha nad glavo

Polovica Poljakov mlajša od 28 let — Zadovoljiva nataliteta — Pomoč mladoporočencem — Rotacijska stanovanja — Varšava: stanovanjska stiska

VARSAVA, avgusta — Polovica prebivalcev Poljske še ni starih 28 let, zato ta država sodi med najmlajše družbene skupnosti v Evropi. Takšna starostna struktura se je izoblikovala kot posledica velikih demografskih sprememb med vojno in v prvih letih po osvoboditvi države.

Ilijonov prebivalcev. Da bi uspešno uresničili sklep potpisane konferencie o spremembi poljskih meja, so na tem območju srednje Evrope izvedli največje selitve narodov v tem stoletju: v njej je sodelovalo več kot 20 milijonov Poljakov, Nemcev, Ukrajincev, Belorusov, Židov in pripadnikov drugih narodnosti. V skupnem izračunu teh selitev je bila na Poljskem v zadnjih letih med najvišjimi v Evropi zaradi česar pričakujejo, da bo imela leta 2000 Poljska 41,2 milijona prebivalcev (in ne 38,9 milijona, kot so »planirali« ekspti). Presenečena nad takšnim gibanjem, se je vlada odločila v prihodnje dati opreznega napovedi.

Poljska je šele te dni dosegla število prebivalcev iz leta 1939: 35 milijonov 200 tisoč. V minulem tridesetletnem obdobju je prišlo do globokih strukturalnih sprememb: Poljska je danes etnično enotna država (z minimalnimi odstotki pripadnikov drugih narodnosti), nepismenost so izkoreninili (pred vojno je bilo samo v Varšavi več kot 100 tisoč nepismenih), medtem ko od kmetijskega dneva živi samo ena četrtina prebivalstva (v mestih stanuje 20 milijonov, v vaseh pa 15 milijonov Poljakov).

Priljubljena formula 2 + 1

Nekoli je bila v večini kmetijsko zasnovala Poljske visoka umrljivost novorojenčkov in otrok običajen pojav, povprečni Poljak pa je lahko računal, da bo doživel le 50 let. Danes je povprečna življenjska doba moških 67, žensk pa 74 let. Zmanjšanje števila družin s tremi ali več otroki, nekaj časa pa je bila »v modi« formula 2 + 1 (zakonski par in en otrok).

Pred nekaj leti je poljska vlada, soočena z grožnjo

stagnacije natalitete, ustanovila organ, ki se v sodelovanju z znanstveniki ukvarja z

Poljska je bila prva žrtev fašistične agresije in je preživela najdaljšo in eno najhujših okupacij, med katero je izgubila več kot 6 milijonov prebivalcev. Demografski problemi. Pessimistične ocene strokovnjakov pa se niso uresničile. Dinamika naraščanja števila prebivalstva je bila na Poljskem v zadnjih letih med najvišjimi v Evropi zaradi česar pričakujejo, da bo imela leta 2000 Poljska 41,2 milijona prebivalcev (in ne 38,9 milijona, kot so »planirali« ekspti). Presenečena nad takšnim gibanjem, se je vlada odločila v prihodnje dati opreznega napovedi.

Pomoč mladim ljudem

Po nekaterih anketah vsaka četrta mlajša družina štarta z dohodki, ki so nižji od ustajenega socialnega minimuma. Zaradi tega okrog 70 odstotkov mlajših zakonskih parov se naprej prejemajo pomoč od staršev, samo 13 odstotkov pa jih je zmognih pomagati svojih rodbini. Več kot 2 tretjini poročenih žensk je zaposlenih pretežno na slabše plačanih delovnih mestih (reprez imajo številne med njimi visoko izobrazbo).

Poljska vlada je v zadnjem času sprejela več zakonskih ukrepov v korist mladih zakonskih parov. Tako od marca 1975 mladoporočenci dobivajo posebne kredite za opremo stanovanj.

Kredite dodeljujejo z ob plačilnim rokom štirih let (šestdesetstotne obroke) pod pogojem, da eden izmed zakonskih tovarišev ni starejši kot 30 let in da od poroke ni minilo več kot pet let.

Mlajši ljudje z nižjimi zasluži ki lahko računajo tudi na pomoč svojega podjetja, iz socialnih skladov katerega se lahko krije največ do 40 odstotkov dolga.

Upoštevati je treba, da je večina mladih že zadovoljena z rednimi obroki za zadržana stanovanja (na Poljskem namenske hranilne knjižice za stanovanje odpirajo že ob rojstvu otroka). Pomanjkanje stanovanj je trenutno najhujši problem za tiste, ki sklepajo zakonske zveze.

Dolge vrste za stanovanja

Na Poljskem trenutno veliko gradijo, vendar še dolgo ne bodo zadovoljene vedno večje potrebe mladih po lastni strehi nad glavo. Na vsakih 1000 sklenjenih zakonov povprečno letno zgradijo 836 stanovanj, od tega pa jih manj kot polovica pripada mladim, druga pa dodelijo tistim, ki po osem, deset ali celo več let čakajo nanje. Samo v Varšavi čaka na stanovanje 110 tisoč članov in 240 tisoč kandidatov za člane stanovanjskih združenj.

Da bi vsaj nekoliko ublažili problem, je vlada v letošnjem marcu sklenila, da bodo do konca leta 1982 zgradili okrog 100 tisoč tako imenovanih »rotacijskih« stanovanj. To so manjša, največkrat dvošobna stanovanja (od 39 do 35 kvadratnih metrov), ki naj bi pomenila začasno rešitev.

Problemi in neprijetnosti mlajših zakonskih parov so neprestano v središču pozornosti poljskega vodstva, prvi sekretar CK poljske države delavske partije Edward Gierek pa skraj v vsakem govoru opozarja na mladost po

družbeni skupnosti in na obveznosti do mlade generacije, ki že »prevzema« stateto socialistične izgradnje Poljske. ILLJA MARINKOVIĆ

Kmalu kopec puščajskih karavan

Prave ceste čez celino

Afriške dežele bodo zgradile osem avtomobilskih cest, da bodo predvsem tovarnjaki skrbeli za menjavo blaga

BAMAKO, 15. avgusta — Od Abidjana, glavnega mesta Slonokoščne obale, najbolj razvite dežele v zahodni Afriki, pelje moderna avtomobilska cesta proti Maliju, ki nima izhoda na morje, toda kakih 300 kilometrov pred mejo se asfaltni trak nenadoma spremeni v slabo cesto, neprevozno za teža vozila. Takšen konec dobre ceste ni izjema na afriških tleh.

V stoletjih so kolonialne sile gradile ceste, ki so povezovala notranjost celine z velikimi pristanišči, kjer so čakale ladje, ki so prevzemale afriške proizvode ali rudno. Po pridobitvi neodvisnosti so bile afriške dežele spričo pomanjkanja dobrih kopenskih zvez še nadalje odvisne od morskih poti in od ladijskega prevoza.

Zgodovinarji, ki poskušajo osvetliti preteklost celine, pravijo, da se je kopenska trgovina med severnimi in zahodnimi deželami Afrike začela že v desetem stoletju pred našim štetjem, ko so trgovci s karavanami kamel prenašali sol na zahod, od tam pa so nosili zlato in slonovino. Raziskovalci preteklosti trdijo, da je ta trgovina dosegla vrhunec v 14. stoletju, ko je bila celo bolj razvita kot podobna trgovina v Evropi. S prihodom Evropejcev je trgovina po kopenskih poteh Afrike naglo usahala, vendar ni povsem zamrla. Afričani pravijo: »Ta-

riška celina pripravljena stopila v 21. stoletje.«

Avtomobilska cesta skozi Saharo, dolga nad 2.500 kilometrov, naj postane najpomembnejša prometna zveza Afrike v 21. stoletju. Začenja se v Senegaliji na zahodu, pelje skozi Mali, Zgornjo Volto, Niger, severni del Nigerije in Kamerun ter se končuje v Čadu. Transsaharska cesta bo velikega pomena za razvoj revnih in od pogoste suše prizadetih pokrajin, ker bo ne glede na deževje in na puščajske peščene viharje prevozna vse leto.

Okoli tisoč kilometrov avtomobilskih cest v ekonomski skupnosti zahodnoafriških dežel je zgrajenih ali pa so v gradnji. Ta mreža bo dopolnila avtomobilsko cesto, ki bo peljala skozi devet območij zahodnoafriških dežel od Senegalije do Nigerije.

Posebnega pomena bo mreža avtomobilskih cest za centralnoafriško deželo Čad, eno najrevnejših na svetu. Dve avtomobilski cesti bosta peljali skozi to deželo, tretja pa bo segla od tod do Masae ob Rdečem morju v Eritreji.

SRETEN PETROVIĆ

Gostje v tisku SZ

Bilak in Fojtik razlagata dogodke v ČSSR leta 1968 — Nevarnost kontrarevolucije — »Tisoči prosili za pomoč«

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 17. avgusta — Očitno dovolj aktualnih potreb reagiranja na zahodno kampanjo pa tudi na stališča nekaterih zahodnoevropskih partij je sovjetski tisk na večer pred deseto obletnico prihoda vojsk petih članic varšavskega sporazuma v ČSSR začel odstopati prostor vidnim českoslovaškim gostom: pred dnevi je sekretar CK KPC, Vasil Bilak, posvetil kakih 5000 besed dogodkom pred desetimi leti v znanje političnem tedniku »Novoje vremja«, danes je nekako pol manj prostora dobili v »Pravdi« drugi sekretar ČH KPC Ian Fojtik, teoretični časopis »Partijnaja žizna« pa prinaša na to temo komentar iz »Rude pravde«.

Vrhu tega se je prav zdaj znašel v prodaji najnovejši, 29. zvezek velike sovjetske enciklopedije, ki prav tako prinaša svojo, tokrat sovjetsko uradno oceno dogodkov pred desetimi leti na českoslovaškem. V bistvu so si ocene edine v tem, da je ČSSR leta 1968 doživljala »dr-

sečo« oziroma »nastopajočo kontrarevolucijo«, da so jo njeni »deseti« oportunistični voditelji pripeljali na »robo državljanske vojne«, da so mnogi poštenih ljudi spoznali, da z domačimi silami položaja ni mogoče nadzorovati in so se obrnili po »internacionalistično pomoč«.

Sekretar CK KPC Vasil Bilak pri tem tudi poudarja vlogo »zahodnonemškega« spijona Andreasa Razumowskega, ki da je izdelal »plan prevrata v ČSSR« in pri tem sam ponovil tisto, kar je pridigal profesor za anlikomunizem Brzezinski. Bilak navaja, da je »visoko« komunistov in drugih poštenih ljudi prišlo do grenkega spoznanja, da so jih »prvarili« in da ni preostalo ničesar drugega, kot zaprositi za pomoč naše najbližje »zaveznice«. Prav vprašanje tega, kdo je tedaj zaprosil za pomoč, se očitno zdi skrajno pomembno, zato ga obravnava tudi velika sovjetska enciklopedija, ki navaja, da so se »tisoči komunistov in nepar-

titskih državljanzov, mnogi člani CK KP Češke in OK KP Slovaške, člani vlade in poslanci ljudske skupščine, potem ko so spoznali, da z notranjimi silami že ni mogoče zaustaviti nastopajočo kontrarevolucijo, začeli obračati na vlado in vodilne organe bratskih partij socialističnih dežel s prošnjo, naj nudijo českoslovaškemu narodu internacionalistično pomoč v obrambi socializma«.

Českoslovaški gostje zdaj poudarjajo v sovjetskem tisku, da je ČSSR »enoličljivi sestavni del socialistične skupnosti« in govore o »sovjetsko-českoslovaškem prijateljstvu«.

Oba sekretarja CK KP Českoslovaške, Bilak in Fojtik, z grenkobo in hkrati kritično govorita o tistih zahodnoevropskih partijskih voditeljih — naravnost jih označujeta za evrokomunistične, ki da niso do konca razumeli »pravega smisla praške pomlad«. Fojtik piše v »Pravdi«, da se ti ljudje, katerih platformo so buržoazni ideologi označili za »evrokomunizem«, »izogibajo slehernega stika s českoslovaško stvarnostjo«, da svoje vire informacij omejujejo zgolj na poročila buržoaznih agencij, ki da »ponavljajo nerganje nekaterih nezadovoljnih disidentov«.

Tudi Bilak je »vznenmirjen zaradi tega, ker nekateri demokratski krogi na Zahodu še naprej vztrajajo pri napadnih ocenah dogodkov 21. avgusta 1968 in pri tem omenja »nekateri naše prijatelje, ki v svojih deželah vodijo boj za zmago pravice, za demokracijo in socializem, vendar pa so s socialističnim informacijam o Českoslovaški, kar mas globoko prizadeva tudi zato, ker takšno stališče »skoduje napredku v Evropi ter politiki mirovljubnega sožitja«.

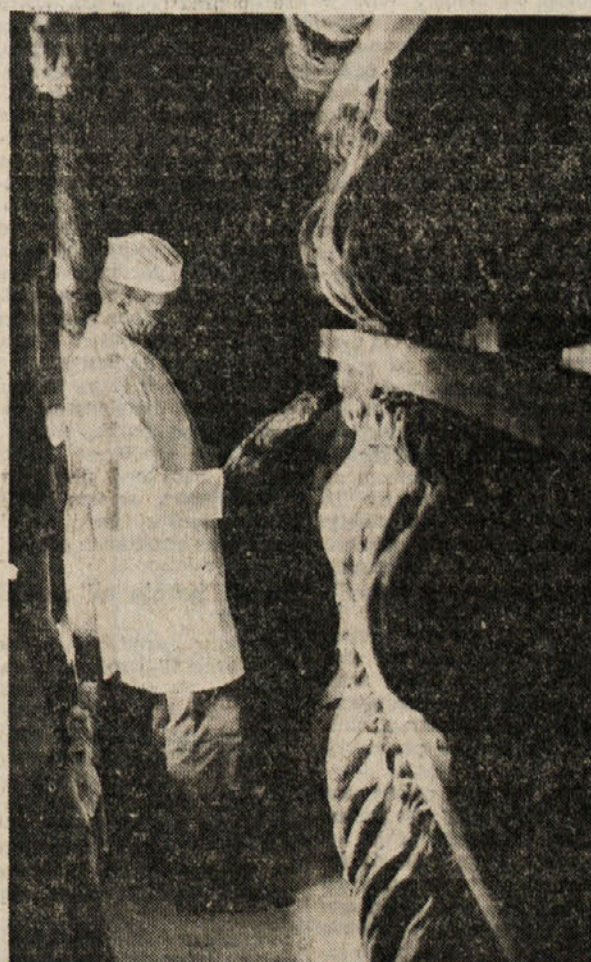
Oba českoslovaška partijska sekretarja opozarjata za zahodnoevropske partije v dilet, da s takšnim stališčem prispevajo k »dezorientaciji množic, revolucionarnih in naprednih sil na Zahodu, s tem pa grodo po sredno na roke imperalizmu. Bilak izraža upanje, da bo vendarle napočil čas, ko bo do tudi ti ljudje, ki se proglasajo za naše prijatelje, spoznali »nujnost« internacionalistične pomoči českoslovaškemu ljudstvu«.

Vrhu tega, meni Ian Fojtik v »Pravdi«, ti voditelji s svojim stališčem še spodbujajo »rušilno delavnost« sovražnih elementov, ki hočejo igrati vlogo politične sile in ki bi radi nastopali kot »zakonita opozicija«. Po oceni Fojtika je v sedanjem času antičeskoslovaška »kampanja na Zahodu« še porasla.

TIT DOBERŠEK

TIT DOBERŠEK

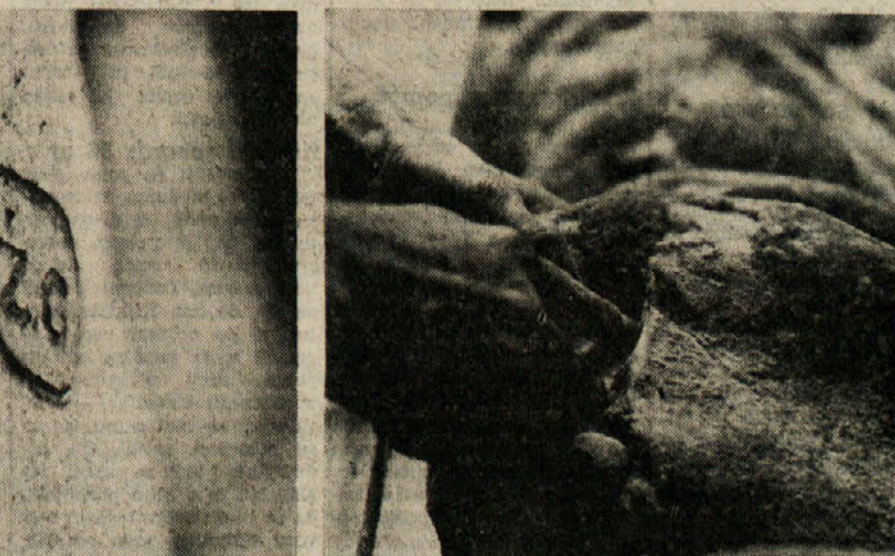
Razplet je znan: pršut in teran

KOBJEGLAVA, avgusta

— Če izvažamo ceno, ki jo ostilji običajno poštno navijajo, s kraškim pršutom, ko je na mizi, ni več težav. V osmih mesecih, toliko si namreč en pršut vzame, da dozorja, imajo pri Ščukovih v Kob-

jegli, kljub petletnim izkušnjam z njim obilico dela. Bedeti nad 10 tisoč pršuti niso maže solze, zlasti med novembrom in marcem, ko se odloča njihova usoda. Fotografije: JANEZ PUKŠIČ

Voda iz predora za jezero na Kavkazu

Rešitev bisera v gorah

Zaradi elektrarn in namakanja z vodo iz Sevanskega jezera se je pokvarilo ravnotežje, ki ga zdaj obnavljajo

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, avgusta — Ze leta traja boj za rešitev Sevanskega jezera, »bisera« Armenije, ki mu pravijo in o katerem je Gorki napisal, da je »skos neba, ki je padel v dolino sredi kavkaskih granitne stene zvrtili 48,3 kilometra dolgi predor, kavkasko granitne stene zvrtili 48,3 kilometra dolgi predor, po katerem bo iz hudaourne reke Arps prišlo leto 270 milijonov kubikov vode, ki bo znova dvignila jezersko gladino.

Sevansko jezero s površino 1288 kvadratnih kilometrov leži v 1990 metrov visoki kotlini sredi kavkaskih vrhov kakih 60 kilometrov severno od armenske prestolnice Erevana. Od nekdanjega slovelo po ribah, zlasti po skrajjevski ribi išhanu (vrsti posu-trvi), ki ima rada bistro vodo: svoje čase je bila jezerska voda prozorna do globine 22 metrov. Na bregovih so izkopali razvaline, ki pričajo, da ima Sevan tisoletno zgodovino.

Sevansko jezero je v mnogem podobno Bajkalu v vzhodni Sibiriji, ne le po leži sredi visokih gor in po prozornosti vode. Kakor prieka v Bajkal veliko rečic in potokov, iz njega pa teče ena sama reka, »mogoca« na Angara, tako tudi Sevan dobiva vodo iz 28 pritokov, medtem ko teče iz jezera ena velika reka, 146 kilometrov dolgi Razdan, ki se izliva v

Araks, ta pa v Kaspijsko morje. V tridesetih letih našega stoletja so sklenili močnega vodo Razdana kar najbolj izkoristiti tako za električno energijo kakor za namakanje prostornih izsušenih tal. Razširili so Razdan, da je reka vzela jezeru kar največ vode, potem pa so v dolžini 63 kilometrov zgradili tako imenovano sevansko-razdanskasko kaskado in sedem velikih hidroelektrarn, ki dajejo Armeniji letno nad poltretjo milijardo kilovatnih ur električne energije. Po kanalnih je voda namakala polja, sadovnjake in vinograde. Ob reki so nastala umetna jezera, zrasla so nova mesta Sevan, Razdan, Čarenčavan in Abovjan.

Slovito jezero pa je drago plačalo davek za ta novi rog izobilja. V minulih starih desetletjih je prišlo do nezaželenih sprememb tako v firi

TIT DOBERŠEK

TIT DOBERŠEK

PLAVANJE

Danes prvi boji v mokrem elementu

Včeraj uradna otvoritev - Težki nasprotniki za Italijo in Jugoslavijo v četrtfinalu vaterpola

V Berlinu se je sinoči začelo letošnje 3. svetovno prvenstvo v plavanju, združeno, seveda, s tekmovalnim vaterpolu in v sklopih v vodni vaterpolu in v sklopih v vodni vaterpolu.

Danes se bo začel tudi tekmovalni del sporeda (razpored posameznih disciplin priobčujemo na drugem mestu).

Poleg plavanja bo gotovo veliko zanimanja pritegnili tudi vaterpoli. Zanimivo je, da sta prav Italija in Jugoslavija padli v razmeroma najtežji skupini, Italija bo tekmovala skupaj s SZ, Kanado in Avstrijo, Jugoslavija pa z Madžarsko, Španijo in Grčijo.

Danes nadaljujemo s pregledom razporeda sil v posameznih panogah na podlagi rezultatov, ki so jih plavalci dosegli pred svetovnim prvenstvom.

MOŠKI

100 m delfin

Svetovni rekordar na tej razdalji je najboljši ameriški Joe Boton, ki ima nedvomno veliko problemov z rokami, da potrdi sloves najboljšega. Zelo dober je namreč 22-letni Kanadčan Dan Thompson, ki kljub nepravilnim letom za plavalca skoraj napreduje iz sezone v sezono, samo pred dvema letoma je bil svetovni rekordar na 100 m, danes pa je moral nujno poseči v boj za prva mesta vzhodni Nemec Roman Petel, ki pa je znan po tem, da redno zgreši največje število točk; slediti bo treba tudi Šveca na Arvidsson in Lindellu, Angličan Milusu ter še posebej naglo napredujočemu Nizozemcu Vervoornu. Slabša zgledata oba Sovjeta in drugi Američani, veterani Jagenburg, 200 m delfin

Evropski prvak iz Jönköpinga Michael Kraus bo eden glavnih adutov domačinov na letošnjem svetovnem prvenstvu. Kljub temu, da ga letošnje zadostno komaj na 14. mestu svetovne lestvice, ima Kraus izredno močnejšo koncentracijo in če v največjih trenutkih in če mu dodamo še dejstvo, da na svetovni ravni in da je svetovna konkurenca trenutno slabša v primeru z drugimi panogami, lahko imamo za svetovnega plavalca iz ZDA za enega zanesljivih favorotov. Na prvi je seveda vsakogar glavni favorit svetovni rekordar in olimpijski prvak Bruner iz ZDA, ki pa je kvalifikacijo v moštvo za vsega 1 sekundo (!) sekunde, v boj za košarke na bosta krepko posegla tudi Rusi Gorenin in Avtušenko, ki pa imata prvi celo najboljšo letošnjo zmago, ki pa bo seveda vse prej kot dovolj za zmagovalni odtok v Berlin. Za evropskega rekordarja vaterpola pa velja isto, kar smo povedali o krajsi razdalji.

200 m mešan

Ta panoga je dosegla letos bistveno napredek, kar pa je z lahko razumljivo, če upoštevamo, da so bili na letalski olimpijskega programa in da je pred dvema letoma stalni član in je komaj letošnje dosegla z ostalimi. Svetovni rekord je v tej panogi dvakrat, prvič po ameriški Sovjeta Sidorinka, drugič po Američanu Lundquistu, ki je dosegel v kvalifikacijah prvenstva ZDA v Woodlandu v Texasu. Poleg teh plavalcev je krog favoritov še zelo obsevan, saj je panoga, kot smo povedali, v velikem razvoju in se lahko pojavijo nova imena.

400 m mešan

Novi svetovni rekord, 17-letni Američan portoriškega porekla Jesse Vassallo (pravzaprav je njegovo pravo ime Jesus), je nesporne favoriti na tej razdalji. Kar se tiče ostalih kolaj, bi poleg imen, ki smo jih že navedli za krajšo razdaljo, navedli še naglo napredujočega, ameriškega Angleža Simona Graya, ki je po dveh letih preživelih v ZDA prišel praktično iz nič v svetovno deseterico in na drugo mesto na nedavnih igrar Commonwealtha, tako za velikim specialistom Smithom iz Kanade. Vsekakor bo treba na tega 19-letnega Angleža budno paziti.

ZENSKES

100 m prosto

Trenutna svetovna lestvica je do volj zgornja: 19-letna naslednica »božanske« Kornelije Ender, Berlinčanka Barbara Krause je za skoraj polodrugega sekundo pred ostalimi svetovnimi, to je pred celo kopico plavalcev iz ZDA. Po teh besedah je zelo lahko prerokovati, kako bo izgledala zmagovalni odtok v Berlinu, kjer je med drugim Krausejeva doma, pa čeprav na »oni« strani zidu. Edini pomislek lahko pride ob ugotovitvi, da je Krausejeva plavalca, ki je imela do sedaj največ smole, saj je redno zbežala pred vsemi velikimi tekmovalci, tako da n.p.r. je ni bilo v Montrealu. Sedaj pa z gleda na igrar Commonwealtha sta obe dosegli naravnost neverjeten čas (za primer: italijanski moški — rekord je za 4 sekunde slabši!) in prava senzacija bi bila, ko ne bi po segli po obeh najvišjih odličjih.

200 m prosto

Isto kot za krajšo razdaljo, le da tu premoč Krausejeve, kljub novemu svetovnemu rekordu, ni tako očitna: od blizu jo namreč zasleduje mala 14-letna Cynthia Woodhead iz Riversida v Kaliforniji, ki je trenutno največje upanje ZDA na srednjih in daljših progah prostega stila. Ob njuji bi v krog favoritinj nasteli še avstralski dvojčki Tracey Wickham in Michelle Ford, ki letos kraljujeta na dolgih razdaljah, manj pa na 200 metrov, in še posebej evropsko prvakinja Petro Thüner iz NDR, ki ni še letos pokazala vsega, kar zmore, in ki bo verjetno v najboljši formi prav v Berlinu, kjer bi lahko odločil njen strahovit finiš. Ni treba pozabiti tudi na Novozelandsko Becky Perrott, ki je zmagala v Edmontonu, čeprav po našem mnenju je že dosegla svoje skrajne zmogljivosti za letos.

400 m prosto

Novo ime je na tej razdalji 16-letna Američanka Kim Linehan, ki je na prvenstvu ZDA nekoliko presenetljivo postavila nov svetovni rekord, saj je ni bilo lani med prvimi deseterico na svetu. Vsekakor pa bo njena naloga v Berlinu izredno težka, saj bo konkurenca naravnost »epičenska« in prav lahko si obeta nov svetovni rekord. Tu bosta obe pravedni Avstralki Wickham in Ford, tu bo še posebej olimpijska in evropska prvakinja Petra Thüner, ki je prav na olimpiadi pokazala, da se v borbi izredno dobro znajde, saj je v Montrealu kot nezkušen 15-letnica strel v navdušenjem »emrven« tekmu favorizirano Babashoffovo iz ZDA. Zato je po našem mnenju prvi favoriti prav Thünerjeva, ne gre pa pozabiti na Nizozemko Maas, drugo iz lanskega evropskega prvenstva.

800 m prosto

Tracey Wickham in Michelle Ford si že od začetka leta stalno jemljeta svetovni rekord in sta na ta način daleč zbežali pred ostalimi svetovnimi. Na igrar Commonwealtha sta obe dosegli naravnost neverjeten čas (za primer: italijanski moški — rekord je za 4 sekunde slabši!) in prava senzacija bi bila, ko ne bi po segli po obeh najvišjih odličjih.

NA 3. SVETOVNEM PRVENSTVU V BERLINU

TEKMOVALNI SPORED DANES

9.00 vaterpolo (Iran - Avstralija)
10.00 skoki v vodo (deska, ž.)
10.00 vaterpolo (pet tekme)
13.00 vaterpolo (Madžarska - Jugoslavija)
16.00 skoki v vodo (deska, ž.)
20.00 vaterpolo (tri tekme)

JUTRI

10.00 vaterpolo (štiri tekme)
11.00 200 m prosto, moški
200 m mešan, ženske
100 m prsno, moški
100 m hrbtno, moški
4x100 m mešan, ženske
11.00 vaterpolo (Italija - SZ)
16.00 vaterpolo (tri tekme)
16.00 skoki v vodo (deska, ž.)
18.00 vaterpolo (Jugoslavija - Španija)
20.30 200 m prosto, moški - FIN.
220 m mešan, ž. - FIN.
100 m prsno, m. - FIN.
100 m hrbtno, m. - FIN.
4x100 m mešan, ž. - FIN.
22.30 vaterpolo (ena tekma)

MOŠKI

100 m delfin

SR: Bottom (ZDA)	54'18"
ER: Pyttel (NDR)	54'75"
IR: Barelli	57'3"
JR: Depolo (ZDA)	58'5"
1. Bottom (ZDA)	54'93"
Thompson (Kan.)	55'04"
Pyttel (NDR)	55'21"
Jagenburg (ZDA)	55'55"
McCagg (ZDA)	55'56"
Spann (ZDA)	55'56"
Davis (ZDA)	55'58"
Gregg (ZDA)	55'59"
Hagberg (ZDA)	55'59"
Vervoorn (Niz.)	56'08"

200 m mešan

SR: Lundquist (ZDA)	2'04'39"
ER: Sidorenko (SZ)	2'05'24"
IR: Revelli	2'09'86"
JR: Petric	2'13'55"
1. Lundquist (ZDA)	2'04'39"
Sidorenko (SZ)	2'05'24"
Smith (Kan.)	2'05'25"
Savchuk (Kan.)	2'05'61"
Vassallo (ZDA)	2'06'27"
Furniss (ZDA)	2'06'47"
Spann (ZDA)	2'06'47"
Fesenko (SZ)	2'07'75"
Lopez Zubero (Šp.)	2'07'75"
Matsuda (ZDA)	2'07'88"

200 m delfin

SR: Bruner (ZDA)	1'59'23"
ER: Pyttel (NDR)	1'59'63"
IR: Griffith	2'05'13"
JR: Petric	2'07'10"
1. Grogel (SZ)	2'00'60"
Grogel (SZ)	2'00'64"
Bruner (ZDA)	2'01'02"
Forrester (ZDA)	2'01'05"
Avtušenko (SZ)	2'01'09"

400 m mešan

SR: Krause (NDR)	55'41"
ER: Krause (NDR)	55'41"
IR: Savi - Scarponi	59'52"
JR: Segrt	1'00'4"
1. Krause (NDR)	55'41"
Woodhead (ZDA)	56'73"
Elkins (ZDA)	56'85"
Caulkins (ZDA)	56'90"
Abraham (ZDA)	57'04"
Gehan (ZDA)	57'04"
Hooker (ZDA)	57'04"
Amunrud (Kan.)	57'17"
Witt (NDR)	57'32"
Metschuk (NDR)	57'33"

400 m prosto

SR: Linehan (ZDA)	4'07'66"
ER: Thüner (NDR)	4'08'91"

800 m prosto

SR: Wickham (Avstral.)	8'24'62"
ER: Thüner (NDR)	8'35'04"
IR: Felotti	8'52'02"
JR: Separović	9'21'33"
1. Wickham (Avstral.)	8'24'62"
Ford (Avstral.)	8'25'78"
Linehan (ZDA)	8'31'99"
Woodhead (ZDA)	8'35'63"
Thüner (NDR)	8'40'15"
Browne (ZDA)	8'41'40"
Hooker (ZDA)	8'43'81"
Perrott (N. Zel.)	8'44'87"
Black (ZDA)	8'45'37"
Griebel (ZDA)	8'45'66"

800 m prosto

SR: Calligaris	4'21'79"
JR: Separović	4'34'46"
1. Linehan (ZDA)	4'07'66"
Wickham (Avstral.)	4'08'45"
Ford (Avstral.)	4'10'25"
Woodhead (ZDA)	4'10'66"
Thüner (NDR)	4'10'83"
Krause (NDR)	4'12'51"
Hooker (ZDA)	4'14'51"
Treible (ZDA)	4'14'68"
Linzmeier (ZDA)	4'14'68"
Brown (Avstral.)	4'14'68"

200 m prosto

SR: Krause (NDR)	1'59'04"
ER: Krause (NDR)	1'59'04"
IR: Savi - Scarponi	2'07'17"
JR: Segrt	2'10'2"
1. Krause (NDR)	1'59'04"
Woodhead (ZDA)	1'59'49"
Perrott (N. Zel.)	2'00'63"
Elkins (ZDA)	2'01'25"
Wickham (Avstral.)	2'01'50"
Ford (Avstral.)	2'01'64"
Thüner (NDR)	2'01'69"
Linehan (ZDA)	2'01'99"
Brighita (Niz.)	2'02'51"
Amunrud (Kan.)	2'02'81"

800 m prosto

SR: Wickham (Avstral.)	8'24'62"
ER: Thüner (NDR)	8'35'04"
IR: Felotti	8'52'02"
JR: Separović	9'21'33"
1. Wickham (Avstral.)	8'24'62"
Ford (Avstral.)	8'25'78"
Linehan (ZDA)	8'31'99"
Woodhead (ZDA)	8'35'63"
Thüner (NDR)	8'40'15"
Browne (ZDA)	8'41'40"
Hooker (ZDA)	8'43'81"
Perrott (N. Zel.)	8'44'87"
Black (ZDA)	8'45'37"
Griebel (ZDA)	8'45'66"

800 m prosto

SR: Linehan (ZDA)	4'07'66"
ER: Thüner (NDR)	4'08'91"

KOLESTARSTVO

Tekmovalci NDR vedno v ospredju

Neuspešni nastopi italijanskih kolesarjev se nadaljujejo

MUNCHEN — 20-letni vzhodni Nemec Detlef Macha je torej presenetljivo a zaslužno osvojil svetovni naslov za amaterje v zasledovanju. Macha je v finalu gladko premagal lanskega prvaka, svojega rojaka Norberta Durpisch. Tudi bro-nasta kolajna je odpotovala v NDR, saj se je na tretje mesto vrstil Norbert Durpisch, pred Francozom Bon-duejem.

Finala za 1. mesto: Detlef Macha 4'43'08 Norbert Durpisch 4'49'62

Finala za 3. mesto: Uwe Unterwalder 4'46'22 Alain Bondue 4'53'63

Podelili so tudi naslov v hitrosti na vožnji za ženske, kjer je zmagala Sovjetinja Galina Zareva, pred Američanko Novarro.

Lestvica je bila taka: 1. Zareva (SZ), 2. Novarra (ZDA), 3. Zajicko-va (CSSR), 4. Habetz (ZRN).

Sinoči pa so podelili še dva naslova: v hitrosti na vožnji in vožnji za motorji, obakrat za amaterje.

V hitrosti na vožnji je med favoriti izpadel tudi Italijan Ottavio Daz-

zan, ki se je vrstil le v polfinalu, skupaj z Raaschem (NDR), Tkačem (CSSR) in Dresscherjem (NDR). O-stala italijanska tekmovalca, Gior-gio Rossi in Finamore pa sta iz-padla že v repešajih.

Včeraj so dosegli tudi nov sve-tovni rekord in to v ekipnem za-sledovanju za amaterje, po zaslugi odličnih kolesarjev NDR, ki so s časom 4'17'97 izboljšali prejšnji do-sešek 4'19'76, ki so ga postavili la-ni v San Cristobalu.

Prav zato si je letos društvo za-gotovilo kar dva izredna izkušena trenerja. To sta Bruno Valle, ki se je v dolgoletnem delovanju v Grčiji, Švici in doma dobro izkazal kot izredno mladinski trener, in Mario Kovačić, ki ga vsi na Go-riškem prav dobro poznajo, v So-vodnjah pa se ga še spominjajo kot prvega trenerja domače ekipe takoj ob ustanovitvi.

Vse torej kaže, da je letos druš-tvo izbralo pravo pot in (če bo) tudi odziv mladih ljubiteljev noge-meta iz Sovodenj in okolice tak, kot ga je lahko pričakovali prvi sado-ri prav gotovo ne bo treba dolgo čakati.

F. C.

KOŠARKA

JUTRI V POREČU

«Plavi» proti Američanom

Jugoslovanska košarkarska repre-zentanca, ki se te dni pripravlja v Poreču za svetovno prvenstvo v Ma-nili, bo jutri v novi šolski telodv-rnici v Poreču odigrala prijateljsko tekmo z ameriško selekcijo vzhod-nih vseučilišč ECAC.

Za Nikoličeve varovance bo to pr-va preizkušnja po večtedenskih pri-pravah. Jugoslavija bo nato sode-lovala na turnirju v Pulju, kjer bodo igrali še ekipe Poljske, Poljanke in tržaškega Hurlingham.

Jutrišnje srečanje Jugoslavija — ECAC bo ob 17.30.

NOGOMET

PRED NOVO SEZONO

Kmalu pričetek priprav sovođenskih nogometašev

Tudi športno društvo Sovodnje je tik pred začetkom priprav na bliž-nje prvenstvo 3. amaterske lige. Članska ekipa bo sicer začela s trenin-gi čez dobrih deset dni, to je v nedeljo, 27. tm. ob 10. uri: mladinci od devetega do 19. leta pa se odo na prvem treningu zbrali že danes ob 17. uri. Prav njim hoče letos društvo posvetiti poseb-no skrb, saj se zaveda, da bi brez naraščajo ob skromnih finančnih sredstvih komaj moglo obstajati, kaj šele uspešno delovati.

Poleg tega je tudi treba nadok-naditi zamujeno, saj ni društvo (vse do lanske sezone) že dolgo vrsto let nastopalo na raznih ml-

dinskih prvenstvih. To se je lani hu-do maščevalo: članska ekipa se je po res dobrem začetku znašla že ob prvih poškodbah standard-nih igralcev v takih težavah, da si do konca prvenstva ni več opo-mogla in je tako obšla na zad-njih mestih končne lestvice: moč-no »zalede« mladih sil bi tak neus-peh prav gotovo preprečil.

Prav zato si je letos društvo za-gotovilo kar dva izredna izkušena trenerja. To sta Bruno Valle, ki se je v dolgoletnem delovanju v Grčiji, Švici in doma dobro izkazal kot izredno mladinski trener, in Mario Kovačić, ki ga vsi na Go-riškem prav dobro poznajo, v So-vodnjah pa se ga še spominjajo kot prvega trenerja domače ekipe takoj ob ustanovitvi.

Vse torej kaže, da je letos druš-tvo izbralo pravo pot in (če bo) tudi odziv mladih ljubiteljev noge-meta iz Sovodenj in okolice tak, kot ga je lahko pričakovali prvi sado-ri prav gotovo ne bo treba dolgo čakati.

F. C.

KOŠARKA

JUTRI V POREČU

«Plavi» proti Američanom

Jugoslovanska košarkarska repre-zentanca, ki se te dni pripravlja v Poreču za svetovno prvenstvo v Ma-nili, bo jutri v novi šolski telodv-rnici v Poreču odigrala prijateljsko tekmo z ameriško selekcijo vzhod-nih vseučilišč ECAC.

Za Nikoličeve varovance bo to pr-va preizkušnja po večtedenskih pri-pravah. Jugoslavija bo nato sode-lovala na turnirju v Pulju, kjer bodo igrali še ekipe Poljske, Poljanke in tržaškega Hurlingham.

Jutrišnje srečanje Jugoslavija — ECAC bo ob 17.30.

NOGOMET

PRED NOVO SEZONO

Kmalu pričetek priprav sovođenskih nogometašev

Tudi športno društvo Sovodnje je tik pred začetkom priprav na bliž-nje prvenstvo 3. amaterske lige. Članska ekipa bo sicer začela s trenin-gi čez dobrih deset dni, to je v nedeljo, 27. tm. ob 10. uri: mladinci od devetega do 19. leta pa se odo na prvem treningu zbrali že danes ob 17. uri. Prav njim hoče letos društvo posvetiti poseb-no skrb, saj se zaveda, da bi brez naraščajo ob skromnih finančnih sredstvih komaj moglo obstajati, kaj šele uspešno delovati.

Poleg tega je tudi treba nadok-naditi zamujeno, saj ni društvo (vse do lanske sezone) že dolgo vrsto let nastopalo na raznih ml-

NOGOMET

DANES V DOLINI

Breg - Rabuiese

V okviru priprav za bližnje pr-venstvo 2. AL, ki se bo pričelo 17. septembra, je Bregova prva ekipa začela trenirati že s 1. avgustom. Za trenerja je bil potrjen Boljunčan Mondo, med igralci pa je še lani enoletno posojilo k Domju bral-ec Krevatin. Ojčili pa bodo pr-vo vrsto Dazzara od Baxterja ter Azolin od Libertasa.

Doslej so »plavi« odigrali le eno tekmo, in sicer 12. avgusta na Ko-zini z domačin Jadranom. Srečanje se je zaključilo z izidom 3:3. Stre-lci za Breg so bili: Glavina, Azzo-lin in Križman.

Danes ob 17.30 bodo Brežani o-digrali svojo drugo tekmo, in sicer v Dolini proti Rabuiesu. Nato bo do »plavi« nastopili na »Memorialu Zarka Raceta« in bodo zaigrali 21. tm. proti Primorju. V Bregovi sku-pini tega turnirja nastopa tudi Po-lisportiva Opicina, s katero se bo do spoprijeli 24. tm.

Dne 27. avgusta pa bodo zastop-niki dolinske občine zaigrali na Op-cinah z ekipo Grandi Motori v okvi-ru četrtega turnirja »Altipiano«.

Jolo

V prijateljskih nogometnih tek-mah je Milan premagal Rimini s 4:2, Lecce pa Latino s 4:1.

F. C.

KOŠARKA

JUTRI V POREČU

«Plavi» proti Američanom

Jugoslovanska košarkarska repre-zentanca, ki se te dni pripravlja v Poreču za svetovno prvenstvo v Ma-nili, bo jutri v novi šolski telodv-rnici v Poreču odigrala prijateljsko tekmo z ameriško selekcijo vzhod-nih vseučilišč ECAC.

Za Nikoličeve varovance bo to pr-va preizkušnja po večtedenskih pri-pravah. Jugoslavija bo nato sode-lovala na turnirju v Pulju, kjer bodo igrali še ekipe Poljske, Poljanke in tržaškega Hurlingham.

Jutrišnje srečanje Jugoslavija — ECAC bo ob 17.30.

NOGOMET

PRED NOVO SEZONO

Kmalu pričetek priprav sovođenskih nogometašev

Tudi športno društvo Sovodnje je tik pred začetkom priprav na bliž-nje prvenstvo 3. amaterske lige. Članska ekipa bo sicer začela s trenin-gi čez dobrih deset dni, to je v nedeljo, 27. tm. ob 10. uri: mladinci od devetega do 19. leta pa se odo na prvem treningu zbrali že danes ob 17. uri. Prav njim hoče letos društvo posvetiti poseb-no skrb, saj se zaveda, da bi brez naraščajo ob skromnih finančnih sredstvih komaj moglo obstajati, kaj šele uspešno delovati.

Poleg tega je tudi treba nadok-naditi zamujeno, saj ni društvo (vse do lanske sezone) že dolgo vrsto let nastopalo na raznih ml-

KOŠARKA

JUTRI V POREČU

«Plavi» proti Američanom

Jugoslovanska košarkarska repre-zentanca, ki se te dni pripravlja v Poreču za svetovno prvenstvo v Ma-nili, bo jutri v novi šolski telodv-rnici v Poreču odigrala prijateljsko tekmo z ameriško selekcijo vzhod-nih vseučilišč EC

VELIKA ODMEVNOST DOGODKOV 1968. LETA

Polemike ob desetletnici invazije Češkoslovaške

V Moskvi poudarjajo, da je bil vojaški poseg «bratska pomoč češko-slovaškemu komunistom» - Odločni obsodbi KP Italije in KP Španije

RIM, MOSKVA, MADRID — Ob desetletnici sovjetske invazije Češkoslovaške se je polemika med nekaterimi evropskimi komunističnimi strankami znova razplamtelila in dosegla skoraj tako ostrino kot konec poletja 1968, leta, ko so sovjetski tanki prekrčili češkoslovaško mejo. Razprava in odmevnost dogodkov sta dokaz, kako invazija Češkoslovaške še ni pozabljena, kako je še vedno krvaveča rana v telesu mednarodnega delavskega gibanja.

Teza kritik, ki se je v teh dneh usula na Sovjetsko zvezo in sedanje češkoslovaško vodstvo je tolikšna, da so tudi v Moskvi občutili potrebo, da odgovorijo dasiravno posredno. Sovjetski listi in časopise a-

gencije namreč objavljajo v obsežnih izvirskih stališčih in ocene češkoslovaških voditeljev, ki prikazujejo invazijo kot internacionalistično in bratsko pomoč socialističnih držav Češkoslovaški, v kateri sta se reakcija in kontrarevolucija postali vsi vzvodov oblasti in sta ogrožali ne le socializem v sami Češkoslovaški pač pa v celotnem socialističnem laboru.

To je osnovna teza vseh člankov, ki jih sovjetski listi povzemajo po češkoslovaških ali pa ki so jih zanje napisali sedanji češkoslovaški voditelji. To teza različni avtorji razvijajo in utemeljujejo z različnimi argumentacijami, vsem skupna pa je ocena, da so bili «pobudniki prave pomladi trojanski konj imperalizma in kontrarevolucije v telesu socialističnih držav». Marsikdo pa za nameček še pristavlja, da je poseg čet Varšavskega pakta zahteval na tisoče čeških komunistov in tudi preprostih ljudi.

Povsem drugačnja je analiza dogodkov nekaterih zahodnoevropskih komunističnih partij, ki ponavljajo in še zaostrujejo obsodbo izpred desetletij. Tako na primer glasilo KPI «l'Unità», ki odmerja polemiki skoraj celo stran, v daljšem komentarju pripominja, da «praška pomlad» ni bila poskus nadvlade kontrarevolucionarnih sil, pač pa poskus stopiti na novo in samostojno pot v socializem. «Sedanji posegi kot tudi resolucija KP ČSSR iz leta 1970 nas ne prepričujejo. » «Prepričano smo — nadaljuje glasilo KPI — da ni mogoče sprejeti kot «normalnega» sedanji položaj na Češkoslovaškem, zlasti se ker so administrativni ukrepi v odločnem nasprotju s tem, kar mi pomujemo za socialistično državo. » List končno izraža upanje, da bo mogoče premostiti sedanje stanje in da bo češkoslovaški narod lahko svobodno odločil o lastni usodi.

Podoben stališče je zavzel tudi glasilo španske KP «Mundo obrero», ki objavlja dolg uvodni članek svojega direktorja Federica Melchora. Melchor, ki že uvodoma poudarja, da je bila invazija nezakoniti poseg proti volji zakonite vlade Aleksandra Dubčeka, zelo pozitivno ocenjuje «praško pomlad» kot «poskus, da bi odpravili vzroke in posledice dolgoletne birokratske policijske vlade Antonina Novotnega, med katero so prežrli in potepali načela marksizma - leninizma in državne zakone. » Članek nadalje povezuje poseg, s katerim je predsednica stranke Dolores Ibarruri (legendarna «Passionaria») obsodila invazijo.

«Če je kdo globoko doživljal razvijajočo pot sovjetske družbe — sem to jaz, ki sem zrasla ob toplini oktobrske revolucije. Toda v tem trenutku moram odločno obsoditi stališče, ki je v odločnem nasprotju s tem, kar sem se naučila v teh petdesetih letih. » Melchor zaključuje z ugotovitvijo, da obstaja globoka vez med «praško pomladjo» ter načrtom socializma v svobodi, ki mu pravi evrokomunizem. (vt)

Ubil je belgijskega turista

Turinski agent
Colletti obtožen
namernega umora

TURIN — Namestnik turinskega državnega pravdnika dr. Corsi je včeraj podpisal zaporni nalog za 20-letnega policijskega agenta Tommasa Colletti, ki je v sredo zvečer s strelom iz samokresa ubil belgijskega turista Francka Calsona. Umor je bil krvavi epilog prekanja, ki ga je Colletti izval skupno s tremi prijatelji, ki so preveč vsiljivo podvojili Calsonovi ženi. Sodnik Corsi, ki je včeraj zaslusal mlado vdovo in druge očividce, je obtožil agenta namernega umora. Istočasno je sodnik tudi formaliziral sodno preiskavo, ki jo bo nadaljeval preiskovalni urad.

PO SKORAJ DVEH TEDNIH ISKANJA

V morju blizu Giulianove v Abrucih našli truplo malega Massimiliana

Še vedno pogrešajo mlajšega prijatelja Rocchinija, s katerim sta skrivaj odšla na kopanje. Morski tokovi so truplo odplavili skoraj 150 km daleč od kraja, kjer sta otroka izginila

TERAMO — Samo deset dni sta družini komaj sedemletnega Lucia Rocchinija in desetletnega Massimiliana Rovellija živeli v upanju, da se otroka kje skrivata, ali da sta kam zašla. Predvčerajšnjim zvečer je iz Giulianove pri Teramu v Abrucih prišlo sporočilo, naj se javijo na karabinjerski postaji. Dva dni prej je namreč neki ribič daleč od obale našel že razpadajoče truplo od deset do dvanajst let starega otroka. Zdravniki splošnega sploh niso mogli ugotoviti, če gre za dekletce ali fantka. Ker se v Abrucih tiste dni ni izgubil noben otrok, so celo domnevali, da so morski tokovi truplo prinesli z nasprotno, jugoslovanske obale. Potem pa so na ostankih kopalk s težavo razbrali ime malega Massimiliana. Tudi starši niso mogli prepoznati trupla, vendar je mati spoznala začetnice in ostanke kopalk.

Massimiliano in Lucio sta izginila prejšnji tork popoldne. Družini sta preživljali dopust v Sirolu blizu Ancone v Markah. Otroka sta rekla, da se gresta igrat z majhnim plastičnim letalom. Ko ju zvečer ni bilo nazaj, so se zaskrbljeni starši obrnili do karabinjerjev. Številni prostovoljci, vojniki in karabinjerji s psi so preiskali področje bližnjega hriba Conero, ki je gosto in polno prepado. Vendar ni bilo sledi. Tam so se zadržali tudi naslednji dan, nakar so raziskave raztegnili na celotno področje. Menili so, da sta se morda otroka podala k jami v Frasassiju, kjer sta že bila s starši in ki

so jima bile zelo všeč. Pozivi številnih soferjev in avtomobilistov so jih napotili zdaj sem zdaj tja. Iskali so ju celo v Umbriji, od koder je bil doma Rocchinij. Nato so se vrnili na hrib Conero, vendar zaman.

Otroka naj bi se kljub prepovedi odločila za kopanje. Skrivaj sta šla k obali, kjer se je odvijala tragedija: tistega dne je bilo morje zelo razburkano, Massimiliano in Lucio pa nista znala dobro plavati. Izsledki avtopsije so pokazali, da je Massimiliano utonil, niso pa ugotovili nobenih udarcev. Ista usoda je verjetno doletela njegovega prijatelja, čeprav do sedaj njegovega trupla še niso našli.

Truplo malega Massimiliana so našli sto petdeset kilometrov južno od kraja, kjer naj bi utonil. To pa ni nič izrednega, saj pred vzhodno obalo italijanskega polotoka tokovi tečejo v smeri sever - jug, v nekaj dneh pa opravijo tudi take razdalje. (db)

V Rimu odkrili 819 kg hašiša

RIM — Finančni stražniki so te dni zaključili uspešno operacijo, ki so jo začeli že prve dni junija. V mreži so si znašli nad 800 kg hašiša v skupni vrednosti približno 3 milijarde lir. Gre za največjo količino tega mamila, ki so jo zaplenili, odkar so v pristanišču v Brinju, kjer sta že bila s starši in ki

Vest so sporočili včeraj ob koncu dolgih in zapletenih preiskav, pri katerih so sodelovali tudi agenti ameriškega Narcotic bureau of investigation. Vse se je začelo tam v začetku junija, ko so finančni stražniki opazili med tovorom, ki je prispel na rimsko letališče, iz letalov pakistanske letalske družbe tudi dvanajst lesenih zabojev, v katerih naj bi bili glineni izdelki. Čudno je bilo to, da so bili zaboji barvani z umetnim brezbarvnim lakom ter zaviti v vreče. Finančarji so se poslužili vrtnalske stroja ter ugotovili, da je v zabojih bilo več pločevinastih skatel, ki so bile poleg vsega neprodušno zaprte. Finančni stražniki niso imeli več dvomov in ko so zaboje odprli, so v njih našli 819 kilogramov hašiša.

Zabojne so nato napolnili s peskom in kamni ter jih poslali naprej v New York, kamor so bile tudi namenjeni. Istočasno so opozorili ameriške oblasti, naj odkrijejo, kdo jih bo dvignil. Prekupčevalci z mamilom pa so očitno zavohali, da jim je policija nastavila past in do danes zabojev še nihče ni dvignil.

NEW YORK — Agenti FBI so včeraj v Chicagu aretirali bivšega agenta obveščevalne službe CIA Williama Kampilexa s obtožbo, da je vohunil v korist Sovjetske zveze. Kampilex naj bi izmaknil sveženj dokumentov z ameriškim obrambnim načrti in naj bi ga prodal SZ za 3000 dolarjev. Aretacija Kampilexa je že četrty primer vohunstva, ki so ga letos odkril v ZDA.

SPET GROBA DISKRIMINACIJA ZOPER SLOVENCE

V Radišah na Koroškem ne bo dvojezične proslave

Poveljnik gasilcev klonil pred pritiskom šovinistov

CELOVEČ — 20. avgusta bo v Radišah slavnostna prireditev ob predaji nove gasilske hiše in novega gasilskega avtomobila. Navzroč bo tudi koroški deželni glavar Leopold Wagner. Kot pa je bilo čuti iz socialističnih krogov na Radišah, se bo te slavnosti udeležilo le malo ali pa sploh noben funkcionar socialistične stranke.

Vzrok: kljub intervenciji socialističnih funkcionarjev, med drugim tudi občinskih odbornikov in zastopnikov slovenskega prosvetnega društva in kljub nasvetu župana drugega svetnika dipl. inž. Dobernigga ter okrajnega komandanta gasilcev Rebernika, naj izvedejo slavnost v obeh jezikih, je to krajevni gasilski komandant Simon Oblak odklonil. On in njegovi ljudje so tako klonili pritisku šovinističnega «Abwehrkampferbunda». Na slavnosti bo dovoljeno sodelovati le nemškemu moškemu pevskemu zboru, ne pa slovenskemu prosvetnemu društvu. In to kljub dejstvu, da se slovenski zastopniki in socialistični funkcionarji sprva niso obrnili s tem diskriminacijskim ukrepom na javnost, temveč so hoteli vprašanje rešiti v prijateljskem pogovoru. Torej na dvojezičnem o zemljo spet enkrat prireditelcu in nemškemu jeziku, kljub temu, da Radišam «priznava» dvojezičnost celo «zakon o narodnih skupinah».

Dva tisoč pregledov zaradi zastrupitve s plutonijem

LONDON — Potem ko so v prvih dneh tega tedna ugotovili vsaj dvanajst zastrupitev v plutonijem, bo do sedaj zdravstvene oblasti pregledale vseh dva tisoč oseb, ki so kakorkoli povezane s centrom za raziskovanje jedrskega orožja v Aldermastonu v Angliji. Dosedanji primeri zastrupitve niso bili tako hudi, vsaj tako zatrujejo, vendar prevadnost ni odveč: plutonij je namreč izredno nevaren in domnevajo, da povzroča celo raka in levkemijo.

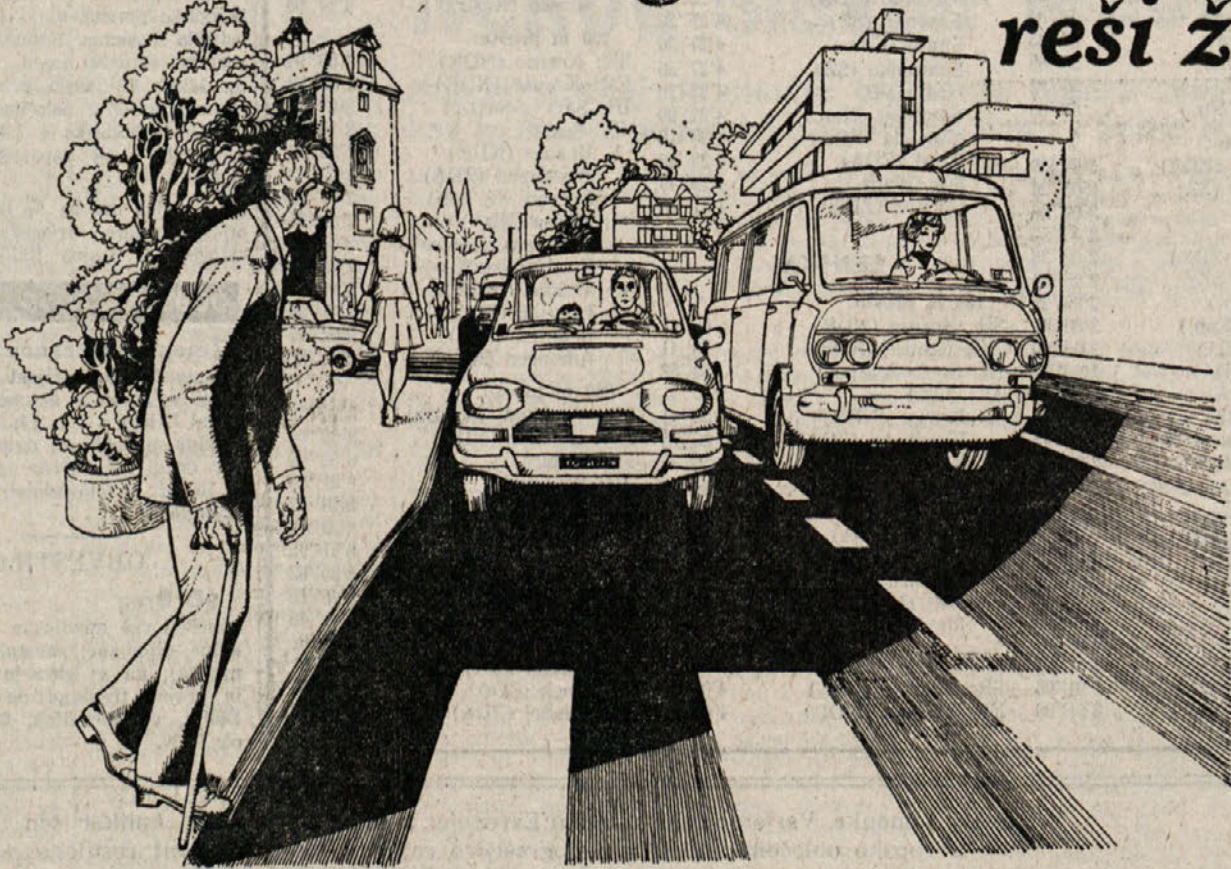
Kljub atentatu srečen pristanek

MANILA — Kljub veliki odprtni, ki jo je povzročila močna eksplozija, je filipinsko letalo s 84 potniki na krovu srečno pristalo na letališču v Manili. Do sedaj niso še ugotovili vzrok eksplozije, vendar domnevajo, da je šlo za atentat. Že pred tremi leti je bilo to letalo tarča podobnega atentata. Tedaj je v stranišču eksplodirala ročna bomba, pri čemer je ena oseba izgubila življenje, več kot štiri deset pa jih je bilo ranjenih.

na cesti

predvideti nepredvidljivo

reši življenje

Prileten človek drugače reagira

Zamisli si primer: prileten človek hoče prečkati ulico na zebestem prehodu za pešce in se ozira na levo, da bi izbral pravi trenutek. Vozač avtomobila meni, da lahko nadaljuje, ker računa, da je pešec razumel, da mora počakati. Brzina vozila in njegova bližina zebestemu prehodu bi morala namreč svetovati prav tako ravnanje. In vendar se lahko zgodi tudi drugače! Mnogi priletni ljudje namreč ne ocenjujejo pravilno niti razdalje kot tudi ne brzine prihajajočega vozila. Nevarnost, da prav na zebestem prehodu povozimo pešca, je torej zelo velika.

Paziti je treba na priletne ljudi

Možno je, da prileten pešec prečka cesto na pravem mestu, toda v nepravem trenutku. Dober vozač mora:

— upočasniti vožnjo in se prepričati, ali je prileten človek povsem jasno dojel položaj;

— biti pripravljen primerno reagirati na zgrešeno ravnanje pešca.

Predvideti je znak inteligence

Niso vsi pešci enaki. Dovolj je pomisliti na njihovo različno obnašanje na cesti: otrok, možki, ki se mu mudi, noseča ženska, handikapiranec, s paketi obložena ženska itd. Sposoben avtomobilist mora biti vedno pozoren, da bi predvidel obnašanje posameznih uporabnikov ceste. S tem bo lahko popravil svoje napake in preprečil tuje.

Na cesti je treba tudi nepredvidljivo predvideti.

MINISTERO LAVORI PUBBLICI
Campagna Sicurezza Stradale
MINISTRSTVO ZA JAVNA DELA
Kampanja za varnost na cestah

PO USPELEM PRELETU ATLANTSKEGA OCEANA

Zrakoplovci pripravljajo polet z balonom okoli sveta

Potovanje naj bi trajalo 30 dni - Navdušenje Francozov

PARIZ — Trije Američani, 44-letni Ben Abruzzo in Larry Newman ter 31-letni Maxie Anderson, ki so v 5 dneh, 19 urah in 8 minutah preleteli z balonom Atlantski ocean od Nove Anglije (Maine — ZDA) do kraja Evreux, kakih 100 km severozahodno od Pariza, so včeraj izjavili, da se pripravljajo na nov podvig: nameravajo obkrožiti Zemljo v približno 30 dneh. Podrobnosti o tem načrtu še niso navedli.

Pogumna trojica poslovnih mož iz Albuquerque (Nova Mehika) se danes počiva na zaslužnih lovoriških. Predvčerajšnjim, ko so ob 19.50 pristali na varnih tleh, so jih odpeljali na ameriško veleposlaništvo v Parizu. Tu so žrebali, kdo bo spal v postelji, v kateri je pred 51 leti počival slavn Lindbergh, potem ko je preletel Atlantski ocean z letalom «Spirit of St. Louis».

Francoska javnost je pričakala tri pogumne moške z velikim navdušenjem. Ko so ljudje zvedeli, da bo njihov balon pristal pri Evreuxu, se je tam zbrala velika množica. Malo je manjkalo, da niso raztrgali balon na koščke, da bi ponesli domov spominke. Policija se je poskušala spopasti s tem, da je postalo splošno znano, da je postalo že zgodovinski zrakoplov.

Francoska letalska družba Air France je sporočila, da bo odpravila zrakoplovce in njihove žene (te so prispale z letalom iz Londona) nazaj v ZDA s svojim letalom «condor». Bliskoviti povratek, ki bo trajal le nekaj ur. Ameriški predsednik Carter jim je že brzojavno čestital in jih povabil v Belo hišo.

Zrakoplovce so vprašali, če so v petih dneh poleta doživeli kak kritičen trenutek. «Da — je odgovoril Anderson — bilo je sredi oceana, ko nas je neko ameriško letalo opozorilo, da letimo komaj 17 milj na uro. Sprčo pomanjkanja balasta (kar jih je potem prisililo, da so se znebili tudi nekaterih aparatov) in neugodnega vetra se je zdela, da bo pobuda neizogibno propadla.»

Joan Baez ne poje na zasadenem Sinaju

TEL AVIV — Znana ameriška pevka Joan Baez je zavrnila ponudbo, da bi nastopala na arabskem zasadenem ozemlju. Ko so ji predlagali, da bi se udeležila festivala «folk» glasbe v kraju Nuweiba, je z veseljem sprejela ponudbo, saj je mislila, da je to nekje pri Tel Avivu. Ko pa je zvedela, da je Nuweiba ob Rdečem morju, na zasadenem Sinaju, je takoj preklicala obvezo. Nastopila pa bo v Izraelu, kjer računa, da je poudaril njen menecer, da bo imela priložnost govoriti z ljudmi in jim obrazložiti svoje mnenje.

Močan potres v Gvatemali

CIUDAD GUATEMALA — Močan potresni sunek, ki je dosegel osmo stopnjo po Mercallijevi lestvici, je včeraj prizadel glavno mesto te države. Po prvih podatkih ni bilo človeških žrtv, niti materialne škode. Epicenter potresa so zaznali približno 95 kilometrov severozahodno od glavnega mesta, v pokrajini Escuintla ob Tihem oceanu, zemlja pa se je tresla dobre pol minute.

Prispeljate za
DVAŠKO MATICO